

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

o d b o r š k o l s t v í

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2011/2012

Obsah

1.	Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	4
1.1	Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2011/2012	6
1.2	Předškolní vzdělávání.....	9
1.3	Základní vzdělávání a povinná školní docházka.....	11
1.4	Střední vzdělávání.....	15
1.5	Vyšší odborné vzdělávání.....	30
1.6	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	33
1.7	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	41
1.7.1	Základní umělecké vzdělávání.....	41
1.7.2	Jazykové vzdělávání.....	42
1.7.3	Zájmové vzdělávání	43
1.7.4	Tělovýchova a sport	45
1.7.5	Děti a mládež – volný čas	50
1.7.6	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.....	52
1.8	Poradenské služby	52
1.9	Školská zařízení	54
1.9.1	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	54
1.9.2	Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	54
1.9.3	Střediska volného času.....	54
1.9.4	Školní družiny a školní kluby.....	56
1.9.5	Zařízení školního stravování	58
1.9.6	Školská poradenská zařízení.....	60
1.9.7	Školská výchovná a ubytovací zařízení.....	60
1.9.8	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.....	61
1.9.9	Školská účelová zařízení	63
1.10	Pracovníci ve školství	64
1.11	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	64
1.12	Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	66

1.13	Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji	68
1.13.1	Prevence sociálně patologických jevů.....	68
1.13.2	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta a výchova k udržitelnému rozvoji	71
1.13.3	Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků nár. menšin	72
2.	Ekonomika a péče o majetek	75
2.1	Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem	77
2.2	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	79
2.3	Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	80
2.4	Agregované přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta.....	81
3.	Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji	82

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2011/2012 (dále také jen „VZ“) je zpracována a předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů, a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších právních předpisů.

Obsahem VZ je popis vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KHK“) a hodnocení stavu a změn jejich jednotlivých úrovní deklarovaných ve strategických materiálech KHK a České republiky (dále také jen „ČR“). Samostatnou součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který zdůrazňuje priority jednotlivých oblastí a shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2011/2012) byly zejména:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007, schválený vládou ČR v roce 2007 (dále také jen „DZ ČR 2007“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2011, schválený vládou ČR v roce 2011 (dále také jen „DZ ČR 2011“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2008 (dále také jen „DZ KHK 2008“) schválený orgány KHK v roce 2008,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2012 (dále také jen „DZ KHK 2012“) schválený orgány KHK v roce 2012,
- Programové prohlášení Rady Královéhradeckého kraje pro volební období 2008 – 2012,
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR (2008 – 2015) schválená vládou ČR v roce 2008,
- Akční plán podpory odborného vzdělávání vydaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále také jen „MŠMT“) v roce 2008.

Odbor školství Krajského úřadu KHK se ve školním roce 2011/2012 zaměřil podobně jako v uplynulém období na následující priority:

- zvyšování kvality a efektivity vzdělávání,
- podpora odborného vzdělávání, a to zejména ve vybraných oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních,
- pokračování optimalizačních změn v síti škol a školských zařízení a v oborové struktuře středních škol,
- podpora práce center odborného vzdělávání (dále také jen „COV“),

- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také jen „SpVP“) a na cizince,
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu jako prevence rizikového chování žáků,
- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků,
- podpora dalšího vzdělávání širší veřejnosti i pedagogů organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK a ve Školském zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále také jen „ŠZ DVPP“) KHK.

Výroční zpráva se skládá ze tří základních částí:

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. Ekonomika a péče o majetek
3. Závěr

Výroční zpráva popisující období školního roku 2011/2012 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě statistických výkazů škol za jednotlivé školní roky i údaje poskytnuté odborem školství (dále také jen „OŠ“) Krajského úřadu (dále také jen „KÚ“) KHK, odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací KÚ (dále také jen „ORRGD KÚ“) KHK, Národním ústavem pro vzdělávání, školským poradenským zařízením a zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále také jen „NÚV“), ŠZ DVPP KHK, popř. získané z výročních zpráv o činnosti škol v KHK za školní rok 2011/2012.

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

Priority v oblasti školství v KHK stanovily DZ KHK 2008 schválený Zastupitelstvem KHK dne 3. dubna 2008 (č.j. ZK/27/1797/2008), později, v průběhu sledovaného období školního roku 2011/2012 i DZ KHK 2012 schválený Zastupitelstvem KHK dne 22. 3. 2012 (č.j. ZK/26/1892/2012).

Ve školním roce 2011/2012 pokračovala v souladu s demografickým vývojem počtu živě narozených dětí optimalizace sítě základních a středních škol i optimalizace oborové struktury středních škol v KHK. Výrazněji se projeví z pohledu žáků přijímaných do 1. ročníku středních škol i změny oborové struktury schválené v uplynulém období. V mnoha případech byli žáci přijímáni i do jednotlivých zaměření jednoho oboru vzdělání dle RVP v souladu s odlišnými ŠVP. Na všech středních školách probíhá reformovaná maturitní zkouška. Celkové počty nabízených volných míst na základních i středních školách vysoko přesahují počty dětí a žáků vstupujících do příslušného stupně vzdělávací soustavy.

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2011/2012

V následujících odstavcích jsou popsány změny v Rejstříku škol a školských zařízení u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení rozdělených podle zřizovatele.

Zřizovatel obec

- ke dni 1. 9. 2011 byla zřízena příspěvková organizace Mateřská škola Třebnouševs, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny
- ke dni 1. 9. 2011 byla zrušena příspěvková organizace Školní jídelna Střed, Nové Město nad Metují, Čes. legií 17, okres Náchod
- ke dni 1. 10. 2011 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola, Vrchlabí, Školní 1336 a Školní jídelna, Vrchlabí, Školní 1336; nástupnickou organizací se stala Základní škola, Vrchlabí, Školní 1336
- ke dni 1. 10. 2011 byla z rejstříku škol a školských zařízení vymazána právnická osoba Základní škola a mateřská škola Olešnice v Orlických horách zřizovaná obcí Olešnice v Orlických horách; činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny, kterou vykonávala, vykonává od 1. 10. 2011 právnická osoba Základní škola a Mateřská škola Deštné v Orlických horách zřizovaná obcí Deštné v Orlických horách
- ke dni 1. 1. 2012 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou a Mateřská škola Sluníčko, Skuhrov nad Bělou; nástupnickou organizací se stala Základní škola Skuhrov nad Bělou, okres Rychnov nad Kněžnou; její nový název zní Základní škola a Mateřská škola Skuhrov nad Bělou
- ke dni 1. 1. 2012 byla městem Rychnov nad Kněžnou zřízena příspěvková organizace Školní jídelna RK, na kterou byla převedena činnost školní jídelny zrušené právnické osoby Školní jídelna RK, s.r.o.
- ke dni 1. 3. 2012 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola, Stěžery, okres Hradec Králové a Mateřská škola, Stěžery; nástupnickou organizací se stala Základní škola, Stěžery, okres Hradec Králové, její nový název zní Základní škola a mateřská škola Stěžery
- ke dni 1. 8. 2012 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola Eduarda Štorcha, Ostroměř, okres Jičín, Mateřská škola, Ostroměř a Zařízení školního stravování, Ostroměř; nástupnickou organizací se stala Základní škola Eduarda Štorcha, Ostroměř, okres Jičín, její nový název zní Základní škola Eduarda Štorcha a mateřská škola Ostroměř
- ke dni 1. 8. 2012 byly sloučeny příspěvkové organizace Masarykova základní škola, Železnice, okres Jičín a Mateřská škola Sluníčko, Železnice; nástupnickou organizací se stala Masarykova základní škola, Železnice, okres Jičín, její nový název zní Masarykova základní škola a mateřská škola, Železnice

- ke dni 1. 8. 2012 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola Bohuslavice, okres Náchod a Mateřská škola, Bohuslavice; nástupnickou organizací se stala Základní škola Bohuslavice, okres Náchod, její nový název zní Základní škola a mateřská škola Bohuslavice, okres Náchod
- ke dni 1. 8. 2012 byly sloučeny příspěvkové organizace Mateřská škola, Žacléř, B. Němcové 373 a Mateřská škola, Žacléř, Na Pilíři 204; nástupnickou organizací se stala Mateřská škola, Žacléř, B. Němcové 373, její nový název zní Mateřská škola, Žacléř
- ke dni 1. 8. 2012 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní umělecká škola, Hostinné a Dům dětí a mládeže, Hostinné; nástupnickou organizací se stala Základní umělecká škola, Hostinné

Zřizovatel jiná fyzická či právnická osoba

- ke dni 31. 12. 2011 byla zrušena právnická osoba Školní jídelna RK, s.r.o.; činnost školní jídelny vykonává od 1. 1. 2012 příspěvková organizace Školní jídelna RK zřizovaná městem Rychnov nad Kněžnou
- ke dni 1. 1. 2012 byla zřízena školská právnická osoba miriENGLISH - mateřská škola, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny

Zřizovatel Královéhradecký kraj

- dnem 31. 1. 2012 byla zrušena příspěvková organizace (zrušená příspěvková organizace byla sloučena s jinou příspěvkovou organizací):
Obchodní akademie a Jazyková škola a právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové, V Lipkách 692 (od 1. 2. 2012 sloučení s příspěvkovou organizací Střední odborná škola veřejnosprávní a sociální, Stěžery, Lipová 56)
- **změny názvů** příspěvkových organizací zřizovaných KHK:
ke dni 1. 2. 2012 byl změněn název příspěvkové organizace Střední odborná škola veřejnosprávní a sociální, Stěžery, Lipová 56 na **Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola a právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové** (se sídlem Hradec Králové, V Lipkách 692)

Rejstřík škol a školských zařízení

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje bylo podáno ve sledovaném období 217 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změn v údajích v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo zvýšení nejvyššího povoleného počtu dětí v mateřských školách, žáků ve školních družinách a stravovaných ve školních jídelnách. Žádosti o zápis změny v rejstříku škol a školských zařízení se hlavně týkaly úpravy nejvyššího povoleného počtu žáků v jednotlivých oborech vzdělání a zápisu nových

ředitelů škol a školských zařízení v souvislosti s konkurzy, které proběhly na základě § 166 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Tabulka 1: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2010/2011	Počet žádostí 2011/2012
Královéhradecký kraj	102	44
Fyzická či právnická osoba	12	18
Církev	2	7
MŠMT	0	0
Obec	110	148
Celkem	226	217

Zdroj: OŠ KÚ

Konkurzní řízení ve školách a školských zařízeních

Ve školním roce 2011/2012 se uskutečnilo **69 konkurzních řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkových organizací v oblasti školství zřizovaných KHK**. V případě jedné školy proběhlo konkurzní řízení opakovaně.

Zpravidla v souvislosti s ukončením pracovního poměru ředitele byla v průběhu tohoto školního roku vyhlášena konkurzní řízení na ředitele 5 středních škol a jedné speciální základní školy.

Novela školského zákona provedená zákonem č. 472/2011 Sb., účinná od 1. 1. 2012, přinesla kromě jiného také změnu ve věci jmenování a odvolání ředitele školy. Dle nového znění § 166 školského zákona *je ředitel jmenován zřizovatelem na základě jím vyhlášeného konkurzního řízení na dobu určitou na období 6 let. V průběhu posledních 6 měsíců 6letého období, nejpozději však 3 měsíce před jeho skončením může zřizovatel vyhlásit konkurz na ředitele pro další období. Zřizovatel musí konkurz vyhlásit, pokud to navrhne nejpozději 6 měsíců před skončením 6letého období ČŠI nebo školská rada* (tato situace nenastala).

Rada KHK rozhodla o konání konkurzů na všech školách a školských zařízeních, jejichž ředitelé vykonávají činnost ředitele k 1. 1. 2012 nepřetržitě déle než 6 let (dle přechodných ustanovení školského zákona čl. II 5 a). **V těchto případech došlo ke změně na pozici ředitele školy v 5 případech.**

Podrobný přehled konkurzních řízení na školách a školských zařízeních KHK je v příloze 6 – Konkurzní řízení.

Na středních a vyšších odborných školách **ostatních zřizovatelů** došlo ke změně **tří ředitelů**.

1.2 Předškolní vzdělávání

Ve školním roce 2011/2012 bylo zařazeno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 300 mateřských škol. Z uvedeného počtu je 154 mateřských škol samostatným právním subjektem a činnost 146 mateřských škol vykonává jiná právnická osoba.

V celkovém počtu mateřských škol (300) jsou zahrnuty školy zřizované obcí (284), církví (3), Královéhradeckým krajem (10) a jinými právnickými nebo fyzickými osobami (3).

I ve školním roce 2011/2012 rostl počet dětí v mateřských školách. Oproti školnímu roku 2010/2011, kdy se v mateřských školách zřizovaných obcemi vzdělávalo 17 788 dětí, vzrostl tento počet ve školním roce 2011/2012 o 671 (3,6 %). Ve školách všech zřizovatelů vzrostl počet z 18 308 na 19 036, tedy o 728 dětí (3,7 %). Tento vývojový trend je na úrovni okresů víceméně geograficky nezávislý.

V tomto školním roce bylo podáno 116 odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, což je o 33 více než ve školním roce 2010/2011. Na zvýšenou poptávku po umístění dětí v mateřských školách reagovali zřizovatelé budováním dalších tříd a úpravou stávajících prostor mateřských škol tak, aby bylo možné přijmout větší počet dětí. KÚ KHK na žádost obcí v mimořádných termínech zvyšoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení. Celkově se zvýšil nejvyšší povolený počet o 563 dětí.

Tabulka 2: Přehled počtu mateřských škol, dětí, tříd a pedagogických pracovníků v KHK ve školním roce 2010/2011

Zřizuje	Okres	Počty dětí a tříd				Přepočt. ped. pracovníků	Počet škol	v tom	
		dětí	třídy	z toho spec. třídy				samo- statné	součástí jiného právního subjektu*
				dětí	třídy				
Obec	HK	5 054	214	68	5	385,4	65	35	30
	JC	2 562	107	90	7	202,5	49	32	17
	NA	3 691	156	51	4	287,3	61	35	26
	RK	2 689	111	21	2	209,7	53	28	25
	TU	3 792	159	119	9	292,6	56	23	33
	Celkem	17 788	747	349	27	1 377,5	284	153	131
Soukr.**		74	5	34	3	7,8	3	1	2
Církev		102	5	0	0	6,4	3	1	2
Kraj		344	27	344	27	69,2	10	1	9
Celkem									

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010.

* základní škola

** jiná právnická nebo fyzická osoba

Tabulka 3: Přehled počtu mateřských škol, dětí, tříd a pedagogických pracovníků v KHK ve školním roce 2011/2012

Zřizuje	Okres	Počty dětí a tříd				Přepočt. ped. pracovníků	Počet škol	v tom	
		dětí	třídy	z toho spec. třídy				samo- statné	součástí jiného právního subjektu*
				dětí	třídy				
Obec	HK	5 254	222	75	5	403,0	65	34	31
	JC	2 676	112	87	7	211,5	50	33	17
	NA	3 803	159	52	4	297,0	61	35	26
	RK	2 755	118	21	2	216,0	52	26	26
	TU	3 971	167	117	9	306,1	56	23	33
	Celkem	18 459	778	352	27	1 433,6	284	151	133
Soukr.**	81	5	36	3	7,6	3	1	2	
Církev	135	6	0	0	10,9	3	1	2	
Kraj	361	30	361	30	70,6	10	1	9	
Celkem	19 036	819	749	60	1 522,7	300	154	146	

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011.

* základní škola

** jiná právnická nebo fyzická osoba

Z tabulek 2 a 3 porovnávacích údaje o počtu mateřských škol, počtu dětí a pedagogických pracovníků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet mateřských škol bez ohledu na zřizovatele se nezměnil,
- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 728 (3,7 %),
- počet přepočtených pedagogických pracovníků ve všech mateřských školách bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 61,8 (4,1 %).

Tabulka 4: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd)

	2010/2011	2011/2012	rozdíl	%
Počet dětí	17 788	18 459	671	3,6
Průměrný počet dětí na třídu	23,8	23,7	-0,1	-0,4
Přepočtený počet pedagogických pracovníků	1 377,5	1 433,6	56	3,9

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky 4 porovnávací údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK vzrostl o 671 (3,6 %), což je o 28 dětí méně než v předcházejícím školním roce, kdy vzrostl počet dětí o 699,
- počet přepočtených pedagogických pracovníků v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 56 (3,9%),
- průměrný počet dětí na třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 0,1 (-0,4 %).

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělávání vede žáky k osvojení potřebných strategií učení a na jejich základě k motivaci k celoživotnímu učení a tvořivému myšlení. Cílem základního vzdělání je, aby se žáci naučili řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

V níže uvedených tabulkách nejsou zahrnuty základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních, neboť žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zůstávají žáky svých kmenových škol.

Tabulka 5: Počty základních škol všech zřizovatelů

		k 30. 9. 2010		k 30. 9. 2011	
Zřizuje	Okres	počet škol	z toho pouze 1. st.	počet škol	z toho pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	49	25	49	25
	RK	45	23	43	22
	TU	51	20	51	20
	Celkem		229	101	227
Soukromník*		7	0	7	0
Církev**		5	1	5	1
Kraj**		22	0	21	0
Celkem		263	102	260	101

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010 a 30. 9. 2011.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost dětského domova nebo střední školy

Z tabulky 5 porovnávající školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- v KHK bylo k 30. 9. 2011 celkem 260 základních škol, z nichž 101 bylo tvořeno pouze ročníky prvního stupně – pokles počtu základních škol byl způsoben sloučením tří základních škol zřizovaných obcemi v okrese Rychnov nad Kněžnou do jednoho právního subjektu a sloučením dvou speciálních škol zřizovaných krajem.

Tabulka 6: Počty žáků základních škol ve školním roce 2010/2011

Zřizuje	Okres	Počet žáků	z toho spec. třídy*	v tom								
				1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r. ***
Obec	HK	11 457	50	1 341	1 321	1 293	1 242	1 334	1 293	1 257	1 158	1 218
	JC	5 789	51	740	654	678	678	667	606	634	557	575
	NA	8 958	60	1 077	1 010	1 049	1 023	1 035	937	945	929	953
	RK	6 109	6	788	723	683	699	704	612	630	631	639
	TU	8 934	242	1 100	1 065	1 037	1 069	1 048	970	864	876	905
	Celkem	41 247	409	5 046	4 773	4 740	4 711	4 788	4 418	4 330	4 151	4 290
Soukromník**		526	99	47	55	58	66	66	62	57	59	56
Církev		320	5	35	44	49	44	39	46	25	22	16
Kraj		1 443	1 443	96	110	125	148	167	182	202	187	226
Celkem		43 536	1 956	5 224	4 982	4 972	4 969	5 060	4 708	4 614	4 419	4 588

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010.

* počet žáků ve speciálních třídách (třídách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

** jiná právnická nebo fyzická osoba *** včetně 10. r. 10letého vzdělávacího programu

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2011/2012

Zřizuje	Okres	Počet žáků	z toho spec. třídy*	v tom								
				1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r. ***
Obec	HK	11 453	42	1 491	1 316	1 318	1 282	1 252	1 253	1 296	1 126	1 119
	JC	5 778	44	710	733	656	676	681	607	611	605	499
	NA	8 849	51	1 096	1 056	995	1 035	1 005	915	941	928	878
	RK	6 137	7	793	768	716	681	689	655	604	625	606
	TU	8 899	233	1 079	1 087	1 057	1 050	1 054	950	963	826	833
	Celkem	41 116	377	5 169	4 960	4 742	4 724	4 681	4 380	4 415	4 110	3 935
Soukromník**		533	108	60	49	49	58	61	65	62	64	65
Církev		353	5	46	38	47	45	47	36	48	24	22
Kraj		1 410	1 410	98	114	114	143	166	175	191	201	208
Celkem		43 412	1 900	5 373	5 161	4 952	4 970	4 955	4 656	4 716	4 399	4 230

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011.

* počet žáků ve speciálních třídách (třídách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

** jiná právnická nebo fyzická osoba *** včetně 10. r. 10letého vzdělávacího programu

Tabulka 8: Celkový počet žáků základních škol Královéhradeckého kraje a průměrný počet žáků na třídu

Zřizovatel obec	2010/2011	2011/2012	Rozdíl	%
Počet žáků	41 247	41 116	-131	-0,3
z toho ve speciálních třídách	409	377	-32	-7,8
Počet tříd	2 080	2 081	1	<0,1
z toho speciální třídy	42	48	6	14,3
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,0	20,0	0,0	0
KHK celkem				
Počet žáků	43 536	43 412	-124	-0,3
z toho ve speciálních třídách	1 956	1 900	-56	-2,9
Počet tříd	2 328	2 339	11	0,5
z toho speciální třídy	232	243	11	4,7

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010 a 30. 9. 2011.

Z tabulek 6, 7 a 8 charakterizujících školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- v roce 2011/2012 došlo v porovnání s rokem předchozím ke snížení celkového počtu žáků základních škol zřizovaných obcemi o 0,3 %, v souladu s demografickým vývojem šlo ovšem o vliv počtu žáků vycházejících z druhého stupně, neboť
- počet žáků prvního stupně ve stejném období o 0,9 % vzrostl,
- počet žáků v 1. ročníku vzrostl o 2,4 %,
- počet tříd ve školách všech zřizovatelů se ve školním roce 2011/12 téměř nezvýšil, nicméně výrazněji (o 4,7 %) vzrostl počet tříd samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (speciální třídy),
- průměrný počet 20 žáků v běžných třídách škol zřizovaných obcemi zůstal nezměněn.

Tabulka 9: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy

Zřizuje	Okres	Žáci, kteří ve školním roce					
		2010/2011			2011/2012		
		ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol**	ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol**
Obec	HK	1 222	32	158	1 116	35	142
	JC	607	34	68	528	29	74
	NA	997	42	93	908	34	107
	RK	653	16	46	631	24	59
	TU	945	35	86	858	22	90
	Celkem	4 424	159	451	4 041	144	472
Soukromník*		52	4	4	70	6	2
Církev		18	2	2	22	0	8
Kraj		180	24	24	204	42	0
Celkem		4 674	189	481	4 337	192	482

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011 a 30. 9. 2012.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na střední škole nebo v konzervatoři

Z tabulky 9 porovnávající školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- v roce 2011/2012 přešlo do víceletých gymnázií (či víceletých konzervatoří mimo území KHK) 5 % žáků 5. a 7. ročníků,
- v případě škol zřizovaných obcemi přešlo do středních škol 5,2 % žáků, kteří v roce 2011/2012 byli žáky příslušných ročníků škol základních, v předchozím roce to bylo 4,9 %,
- povinnou školní docházku v roce 2011/2012 v nižším než 9. ročníku v KHK ukončilo 4,4 % žáků, v roce 2010/2011 to byla 4 % z celkového počtu žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku.

1.4 Střední vzdělávání

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované fyzickými nebo právnickými osobami), školy církevní, jedna škola zřizovaná obcí a školy zřizované MŠMT (viz tabulka 10).

KHK sledoval ve středních školách, které zřizuje jako příspěvkové organizace, jejich ekonomickou prosperitu a dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly ČŠI) a prostřednictvím písemných výstupů ČŠI i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. Podkladem pro optimalizační kroky ve středním školství realizované v souladu s klesajícím počtem žáků vstupujících do středních škol a situací na trhu práce byly zejména analýza aktuální nabídky, rozložení oborové struktury a předpokládaná ekonomická prosperita škol související s celkovým počtem žáků v budoucím období. KHK podporoval školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se SpVP zejména z pohledu zvýšení efektivity jejich vzdělávání. Informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Do celkového počtu škol v obou školních letech je započítáno i 9 škol poskytujících střední vzdělání, které jsou zřízeny pro žáky se SpVP:

Zřizovatel KHK:

- Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549,
- Odborné učiliště, Hradec Králové, 17. listopadu 1212,
- Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové, Hradecká 1231,
- Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54,
- Střední škola a Základní škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218,
- Základní škola a Praktická škola, Dvůr Králové nad Labem, Přemyslova 479,
- Odborné učiliště, Hostinné, Mládežnická 329,
- Základní škola a Praktická škola, Rychnov nad Kněžnou, Kolowratská 485.

Zřizovatel soukromá osoba:

- Základní škola a Praktická škola Daneta, s. r. o. Hradec Králové, Nerudova 1180.

Celkový počet škol poskytujících střední vzdělání v KHK

Tabulka 10: Počet škol poskytujících střední vzdělání (včetně oboru praktická škola) v KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012

Zřizovatel	Školní rok	
	2010/2011 podle stavu k 1. 9. 2010	2011/2012 podle stavu k 1. 9. 2011
KHK		
Hradec Králové	19	19*
Jičín	13**	11
Náchod	13***	12
Rychnov nad Kněžnou	7	7
Trutnov	13	13
Církev		
Hradec Králové	1	1
Jičín	0	0
Náchod	1	1
Rychnov nad Kněžnou	0	0
Trutnov	0	0
Právnícká nebo fyzická osoba		
Hradec Králové	8	8
Jičín	1	1
Náchod	2	2
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2
MŠMT		
Hradec Králové	0	0
Jičín	0	0
Náchod	0	0
Rychnov nad Kněžnou	0	0
Trutnov	2	2
Obce		
Hradec Králové	0	0
Jičín	0	0
Náchod	0	0
Rychnov nad Kněžnou	0	0
Trutnov	1	1
Celkem v KHK	84	81

Zdroj: OŠ KÚ KHK

* Od 1. 2. 2012 sloučena Obchodní akademie a Jazyková škola a právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové, V Lipkách 692 se Střední odbornou školou veřejnosprávní a sociální, Stěžery, Lipová 56

** Od 1. 8. 2011 došlo ke sloučení Gymnázia a Střední odborné školy, Hořice, Husova 1414 s Obchodní akademií, Hořice, Šalounova 919 a Vyšší odbornou školou rozvoje venkova a Střední zemědělskou školou, Hořice, Riegrova 1403

***Od 1. 8. 2011 došlo ke sloučení Střední průmyslové školy, Nové Město nad Metují, Československé armády 376 se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm, Nové Město nad Metují, Školní 1377.

Celkový počet škol v KHK poskytujících střední vzdělání (k 1. 9. 2011) se oproti předcházejícímu školnímu roku (k 1. 9. 2010) snížil na 81. Na konci školního roku 2011/2012 (k 31. 8. 2012) byl celkový počet středních škol v KHK 80.

V následujícím textu i v tabulkách jsou v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších právních předpisů, používány tyto zkratky:

Tabulka 11: Přehled oborů dle zařazení do kategorie dosaženého vzdělání

Obor vzdělání	Kategorie dosaženého vzdělání
Gymnázium 4leté	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Gymnázium víceleté	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Obory s MZ (M, L/0)	M - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou L/0 - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik
Obory s VL (E, H)	E - Dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním) H - Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
Nástavbové studium (L/5)	L/5 - obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Praktická škola (C)	C - obory vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá poskytující střední vzdělání

Zdroj: nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

V následujících tabulkách jsou vždy odděleně porovnávány počty žáků (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky).

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 12: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel/Obor vzdělání	Školní rok 2010/2011			Školní rok 2011/2012		
	počet tříd	počet žáků	Ø počet žáků na třídu	počet tříd	počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté	88	2 585	29,4	85	2444	28,8
Gymnázium víceleté	129	3 555	27,6	129	3558	27,6
Obory s MZ (M, L/0)	462	11 257	24,4	453	10682	23,6
Obory s VL (E, H)	316	6 053	19,2	293	5717	19,5
Nástavbové studium (L/5)	40	979	24,5	40	843	21,1
Praktická škola (C)	10	82	8,2	9	91	10,1
Celkem – KHK	1045	24 511	23,5	1009	23335	23,1
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté	4	117	29,3	4	114	28,5
Gymnázium víceleté	16	463	28,9	16	464	29,0
Obory s MZ (M, L/0)	8	212	26,5	8	194	24,3
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Celkem – církev	28	792	28,3	28	772	27,6
Zřizovatel: jiná právnická nebo fyzická osoba						
Gymnázium 4leté	10,5	228	21,7	8,5	198	23,3
Gymnázium víceleté	4	87	21,8	5,5	122	22,2
Obory s MZ (M, L/0)	92,5	2 123	23	87	1892	21,8
Obory s VL (E, H)	9	192	21,3	9	184	20,5
Nástavbové studium (L/5)	6	116	19,3	4	85	21,3
Praktická škola (C)	2	13	6,5	2	14	7,0
Celkem – soukromé školy	124	2 759	22,3	116	2495	21,5
Zřizovatel: obce						
Gymnázium 4leté	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté	8	137	17,1	8	140	17,5
Obory s MZ (M, L/0)	4	92	23	4	95	23,8
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obce	12	229	19,1	12	235	19,6
Celkem v KHK	1 209	28 291	23,4	1165	26837	23,0

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky 12 porovnávající počet žáků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání poklesl o 1454 žáků,
- nepatrně se snížil i průměrný počet žáků na třídu ve všech školách bez ohledu na zřizovatele s výjimkou školy zřizované obcí,
- počet žáků soukromých a církevních středních škol v součtu poklesl o 284,
- počet žáků středních škol zřizovaných KHK poklesl o 1074,
- počet žáků středních škol zřizovaných obcemi stoupl o 6.

Pokles počtu žáků středních škol v KHK je dlouhodobě způsoben negativním demografickým vývojem počtu živě narozených dětí v KHK.

Tabulka 13: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků v daném školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2010/2011	2011/2012		
KHK	24 511	23 335	-1 176	-4,8 %
Církev	792	772	-20	-2,5 %
Jiná fyzická nebo právnická osoba	2 759	2 495	-264	-9,6%
Obec	229	235	6	2,6%
Celkem	28 291	26 837	-1 454	-5,1%

Zdroj: MŠMT

Poznámka 1: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Poznámka 2: záporné hodnoty znamenají meziroční pokles počtu.

Z tabulky 13 porovnávající změny v počtech žáků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- stejně jako v minulém období došlo k dalšímu poklesu celkového počtu žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v oborech s denní formou vzdělávání, a to o 5,1 %,
- počet žáků soukromých škol, církevních středních škol i středních škol zřizovaných KHK v oborech s denní formou vzdělávání poklesl, a to postupně o 9,6 %, resp. o 2,5 %, resp. o 4,8 %.

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání.

Tabulka 14: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 (ostatní formy vzdělávání)

Obory	2010/2011					2011/2012				
	KHK	církev	soukr.	obce	celkem	KHK	církev	soukr.	obce	celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	180	0	66	0	246	106	0	50	0	156
Obory s VL (E, H)	51	0	0	0	51	68	0	0	0	68
Nástavbové studium (L/5)	338	0	681	0	1019	351	0	501	0	852
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	569	0	747	0	1 316	525	0	551	0	1076

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky 14 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 240,
- zvýšil se počet žáků v oborech s výučním listem (E, H) v ostatních formách vzdělávání o 33,3%,
- počet žáků nástavbového studia (L/5) v ostatních formách vzdělávání klesl o 167, tj. o 16,4 %,
- počet žáků v oborech s maturitní zkouškou (M, L/0) v ostatních formách vzdělávání klesl o 90, tj. o 36,6 %.

Žáci církevních středních škol a obecní střední školy studovali ve sledovaném období ve středních školách pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 15: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků v daném školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2010/2011	2011/2012		
KHK	569	525	-44	-7,7 %
církev	0	0	0	0
jiná fyzická nebo právnická osoba	747	551	-196	-26,2 %
obce	0	0	0	0
Celkem	1316	1076	-240	-18,2 %

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky 15 porovnávací počty žáků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- v rámci nižšího počtu absolventů oborů vzdělání s výučním listem, ale i celkově nižšího zájmu uchazečů o ostatní formy vzdělávání, došlo k poklesu celkového počtu žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v oborech realizovaných v ostatních formách vzdělávání, a to o 18,2 %,
- počet žáků středních škol v ostatních formách vzdělávání klesl ve školách zřizovaných KHK pouze o 7,7 %, v soukromých školách o 26,2 %.

Tabulka 16: Přehled počtu nově přijatých žáků do středních škol jednotlivých zřizovatelů v KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012

Nově přijatí žáci do 1. ročníků středních škol			
Forma vzdělávání	Zřizovatel	2010/11	2011/12
denní forma vzdělávání	Kraj	6176	6049
	Obec	0	36
	Soukromá osoba, právnická osoba	612	593
	Církev	138	134
	Celkový počet nově přijatých žáků do prvních ročníků středních škol do denní formy vz.		6926
ostatní formy vzdělávání	Kraj	186	216
	Obec	0	0
	Soukromá osoba, právnická osoba	259	124
	Církev	0	0
	Celkový počet nově přijatých žáků do prvních ročníků středních škol do ostatních forem vz.		445
Celkem za školní rok		7371	7152

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky 16 porovnávací počty nově přijatých žáků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- ve školním roce 2011/2012 došlo k poklesu počtu nově přijatých žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě o 114, tj. o 1,6 %, a v ostatních formách o 105, tj. 23,6 %,
- oproti školnímu roku 2010/2011 je propad počtu nově přijatých žáků do denní formy vzdělávání výrazně menší (ve školním roce 2010/2011 byl pokles nově přijatých žáků 15,1%).

Počty absolventů oborů středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 17: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 (denní forma vzdělávání)

Obory	2010/2011					2011/2012				
	KHK	církev	soukr.	obce	celkem	KHK	církev	soukr.	obce	celkem
Gymnázium 4leté	653	31	70	0	754	632	34	71	0	737
Gymnázium víceleté	437	57	0	18	512	456	59	0	14	529
Obory s MZ (M, L)	2 442	37	457	13	2949	2 331	44	451	12	2838
Obory s VL (E, H)	1 670	0	55	0	1725	1 595	0	55	0	1650
Nástavbové studium (L/5)	266	0	49	0	315	188	0	36	0	224
Praktická škola (C)	14	0	0	0	14	24	0	13	0	37
Celkem	5 482	125	631	31	6 269	5 226	137	626	26	6 015

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky 17 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele klesl o 254 (pokles o 4,1 %),
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK klesl o 256 (pokles o 4,7 %),
- počet absolventů církevních středních škol narostl o 12 (nárůst o 9,6 %),
- počet absolventů soukromých středních škol poklesl o 5 (pokles o 0,8 %),
- počet absolventů obecních středních škol poklesl o 5 (pokles o 16,1 %),
- největší pokles počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u nástavbového studia (L/5), pokles o 91 žáků, tj. o 28,9 %.

Tabulka 18: Procentní podíly počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 (denní forma vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna podílu v %
	2010/2011	2011/2012	
Obory s MZ (K)	20,2	21,0	0,8
Obory s MZ (M, L)	47,1	47,2	0,1
Obory s VL (E, H)	27,5	27,4	-0,1
Nástavbové studium (L/5)	5	3,7	-1,3
Praktická škola (C)	0,2	0,6	0,4

Zdroj: tabulka 17

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky 18 porovnávající školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- procentní podíly absolventů gymnázií (K), dalších maturitních oborů (M, L) i oboru praktická škola (C) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se nepatrně zvýšily,
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se nepatrně snížil,
- procentní podíl absolventů nástavbového studia (L/5) z celkového počtu všech absolventů středních škol klesl o 1,3%.

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 19: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve školách v KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	2010/2011					2011/2012				
	KHK	církev	soukr.	obce	celkem	KHK	církev	soukr.	obce	celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L)	59	0	14	0	73	41	0	15	0	56
Obory s VL (E, H)	23	0	0	0	23	22	0	0	0	22
Nástavbové studium (L/5)	71	0	155	0	226	52	0	162	0	214
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	153	0	169	0	322	115	0	177	0	292

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011, popř. k 30. 9. 2012.

Z tabulky 19 porovnávající počty absolventů středních škol v jiných než denních formách vzdělávání ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 30, tj. o 9,3 %,
- počet absolventů maturitních oborů ve středních školách (bez nástavbového studia) bez ohledu na zřizovatele klesl o 17, tj. o 23,3 %
- počet absolventů soukromých středních škol se zvýšil o 8 žáků, tj. o 4,7 %
- počet absolventů nástavbového studia ve středních školách bez ohledu na zřizovatele poklesl o 12, tj. o 5,3 %.

Tabulka 20: Procentní podíl počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna % podílů
	2010/2011	2011/2012	
Obory s MZ (M, L)	22,7	19,2	-3,5
Obory s VL (E, H)	7,1	7,5	0,4
Nástavbové studium (L/5)	70,2	73,3	3,1

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011, popř. k 30. 9. 2012.

Z tabulky 20 porovnávající školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- procentní podíl absolventů maturitních oborů (M, L) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (pokles o 3,5 %),
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) i nástavbových oborů (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (nárůst o 0,4 %, resp. o 3,1 %).

Přezkumy společné části maturitní zkoušky

V souladu s § 82 školského zákona KÚ na základě podané písemné žádosti přezkoumává průběh a výsledek maturitní zkoušky, s výjimkou dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu. Přezkoumání profilové části MZ provádí KÚ v součinnosti s ČŠI a přezkum společné části MZ ve spolupráci s CERMATEm.

Tabulka 21: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledků MZ 2011 po podzimním zkušebním období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Profilová část	-	odborný předmět	1
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	7
		anglický jazyk	6
		německý jazyk	2
	ústní zkoušení	-	0
Celkem			16

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Jedna podaná žádost o přezkoumání profilové části MZ nebyla vyřízena kladně ve prospěch žáka. U jedné žádosti ve společné části (z anglického jazyka) z celkových 15 byl změněn výrok z „neuspěl“ na „uspěl“. U žádné jiné nebylo hodnocení změněno.

Tabulka 22: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledků MZ 2012 po jarním zkušebním období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Profilová část	-	odborný předmět	1
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	281
		anglický jazyk	19
		německý jazyk	18
	ústní zkoušení	český jazyk a literatura	1
Celkem			320

Zdroj: OŠ KÚ KHK

U 32 žádostí (tj. 10,0 %) z celkových 319 týkajících se společné části MZ, došlo ke změně bodového ohodnocení. Do tohoto počtu jsou započítány i žádosti, u kterých došlo ke změně výroku z „neuspěl“ na „uspěl“.

U 18 žádostí (tj. 5,6 %) z celkových 319 byl změněn výrok z „neuspěl“ na „uspěl“. Z toho byly 2 změny u anglického jazyka a 16 změn u českého jazyka a literatury.

Počty žáků středních škol v KHK v 1. ročníku denní formy vzdělávání

Tabulka 23: Počet žáků v 1. ročnících středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2010/2011 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků 1. ročníku středních škol – 2010/2011							Celkem žáků v 1.roč.
	gymnázia (K)			obory s MZ (L, M)	obory s VL (H, E)	prakt. škola (C)	nástavb. studium (L/5)	
	4letá	6letá	8letá					
KHK								
Celkem	617	139	334	2 615	2 056	49	496	6 306
Církevní školy								
Celkem	28	0	59	51	0	0	0	138
Obecní školy								
Celkem	0	0	20	27	0	0	0	47
Soukromé školy								
Celkem	28	23	0	470	73	0	44	638
1. ročník celkem	673	162	413	3 163	2 129	49	540	7 129
% podíl žáků jednotlivých oborů z celkového počtu žáků	9,4	2,3	5,8	44,4	29,8	0,7	7,6	100

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010.

Tabulka 24: Počet žáků v 1. ročnících středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2011/2012 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků 1. ročníku středních škol – 2011/2012							Celkem žáků v 1.roč.
	gymnázia (K)			obory s MZ (L, M)	obory s VL (H, E)	prakt. škola (C)	nástavb. studium (L/5)	
	4letá	6letá	8letá					
KHK								
Celkem	542	174	321	2 676	1 987	49	498	6 247
Církevní školy								
Celkem	31	0	60	45	0	0	0	136
Obecní školy								
Celkem	0	0	16	22	0	0	0	38
Soukromé školy								
Celkem	53	20	0	429	69	0	41	612
1. ročníky celkem	626	194	397	3172	2056	49	539	7033
% podíl žáků jednotlivých oborů z celkového počtu žáků	8,9	2,8	5,6	45,1	29,2	0,7	7,7	100,0

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011.

Z tabulek 23 a 24 porovnávajících počty žáků 1. ročníku ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet žáků 1. ročníku všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se snížil o 96 (1,3 %), což potvrzuje pokračující negativní vývoj, ale dává naději v brzký konec propadu počtu žáků 1. ročníků středních škol,
- v žádném ze všech oborů vzdělání není změna procentního podílu počtu žáků 1. ročníku větší než 0,7 %,
- zvýšil se počet žáků 1. ročníku šestiletého gymnázia a oborů vzdělání s maturitní zkouškou (L, M) bez ohledu na zřizovatele,
- u praktické školy je počet žáků v 1. ročníku stejný a u nástavbového studia se počet žáků 1. ročníku snížil o jednoho žáka.

Tabulka 25: Procentní podíly počtu žáků 1. ročníků oborů vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu žáků 1. ročníku ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 (denní forma vzdělávání)

Počty žáků v 1. ročníku středních škol bez ohledu na zřizovatele								
Školní rok	gymnázia (K)			obory s MZ (L, M)	obory s VL (H, E)	prakt. škola (C)	nástavb. studium (L/5)	Celkem žáků v 1. roč.
	4letá	6letá	8letá					
2010/2011	673	162	413	3163	2129	49	540	7129
% podíl žáků jednotlivých oborů z celkového počtu žáků	9,4	2,3	5,8	44,4	29,8	0,7	7,6	100
2011/2012	626	194	397	3172	2056	49	539	7033
% podíl žáků jednotlivých oborů z celkového počtu žáků	8,9	2,8	5,6	45,1	29,2	0,7	7,7	100
Změna procentního podílu	-0,5	+0,5	-0,2	+0,7	-0,6	0,0	+0,1	-

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010.

Z tabulky 25 porovnávající školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- změny procentních podílů žáků 1. ročníku jednotlivých oborů vzdělání z celkového počtu žáků 1. ročníku ve středních školách bez ohledu na zřizovatele jsou malé, nepřesahují 1 %,
- nejvyšší nárůst procentního podílu počtu žáků 1. ročníků je u oboru s maturitní zkouškou (L, M) (+ 0,7 %),
- největší úbytek procentního podílu počtu žáků v prvních ročnících je u oborů s výučním listem (E, H) (29,8 %→29,2 %) a u čtyřletého gymnázia (9,4 %→8,9 %).

První kolo přijímacího řízení pro školní roky 2011/2012 a 2012/2013 do oborů v denní formě vzdělávání

Tabulka 26: Souhrnné výsledky po 1. kole přijímacího řízení pro školní roky 2011/2012 a 2012/2013 do oborů středního vzdělávání ve středních školách v KHK bez ohledu na zřizovatele a stav žáků k 30. 9. daného školního roku (denní forma vzdělávání)

Typ studia	Přijímací řízení pro školní rok 2011/2012					Přijímací řízení pro školní rok 2012/2013				
	počet					počet				
	přihlášky	přijetí	zápisové lístky	nově přijetí k 30.9.2011	stav k 30.9.2011	přihlášky	přijetí	zápisové lístky	nově přijetí k 30.9.2012	stav k 30.9.2012
Gymnázium 4leté	1 576	834	628	623	626	1 240	659	594	608	608
Gymnázium víceleté	1035	610	576	591	591	1 116	600	586	595	595
Obory ukončené MZ (M,L)	7 383	4 587	2843	3084	3164	4 732	3 602	2 489	2 771	2 824
Obory ukončené VL (E, H)	3 295	2 619	1 504	1 956	2 056	2 754	2 417	1 508	1 992	2 114
Praktická škola (C)	34	34	33	36	49	39	39	38	66	66
Celkem	13 323	8 684	5 584	6 290	6 486	9 881	7 317	5 215	6 032	6 207

Zdroj: MŠMT

Poznámka 1: údaje platné k 31. 5. 2011, popř. k 31. 5. 2012, pokud není v záhlaví tabulky označeno jinak.

Poznámka 2: do údajů uvedených v tabulce nejsou zahrnuti žáci nástavbových oborů.

Z tabulky 26 porovnávací údaje týkající se přijímacího řízení pro školní roky 2011/2012 a 2012/2013 vyplývá:

- celkový počet podaných přihlášek na střední školy v KHK v rámci přijímacího řízení má minimální vypovídací hodnotu a to i přesto, že byl k 1. 1. 2012 novelizován školský zákon a tím snížena možnost podání počtu přihlášek v prvním kole přijímacího řízení na dvě
- pokles počtu nově přijatých uchazečů do 1. ročníku středních škol činí ve sledovaném období dvou školních let (stav vždy k 30. 9. daného školního roku) 258, což je 4,1 % (v minulém školním roce byl zaznamenán menší pokles nově přijatých žáků, a to 1,8 %),
- pokles počtu žáků v 1. ročníku středních škol činí ve sledovaném období dvou školních let (stav vždy k 30. 9. daného školního roku) 279, což je 4,3 % (v minulém školním roce byl zaznamenán daleko menší pokles počtu žáků v 1. ročníku, a to 1,6 %),
- rozdíl mezi počtem žáků v 1. ročníku středních škol v KHK a počtem nově přijatých do 1. ročníku středních škol v KHK k 30. 9. 2012 v počtu 175 (2,8 % z celkového počtu žáků v 1. ročníku) je způsoben zejména žáky, kteří opakují první ročník střední školy, či se vrací ke studiu po jeho přerušení.

Vývoj počtu žáků středních škol podle indikátorů kvantitativního vývoje vzdělávací soustavy kraje

Pět indikátorů kvantitativního vývoje počtu žáků středních škol definovaných v DZ ČR 2011 udává ideální rozložení počtu žáků v jednotlivých formách a druzích vzdělávání a v jednotlivých kategoriích dosaženého vzdělávání. DZ KHK 2012 tyto ukazatele shodně používá a u některých zavádí vlastní požadovanou hodnotu dosaženou především optimalizací celé vzdělávací soustavy. Zároveň popisuje jejich metodiku výpočtu. Stav ve školním roce 2011/2012 je zachycen v následující tabulce.

Tabulka 27: Indikátory kvantitativního vývoje vzdělávací soustavy v KHK ve školním roce 2011/2012

Název indikátoru	Poznámka	Školní rok 2011/2012	Požadovaná hodnota DZ KHK 2012
Podíl počtu nově přijatých žáků do maturitního studia na SŠ	včetně nástavbového studia, denní forma vzdělávání	70,76 %	70 % a méně
Podíl počtu nově přijatých do nástavbového studia	denní forma vzdělávání	29,80 %	20 % a méně
Podíl žáků v oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem v 1. ročnících středních škol z celkového počtu žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol	při výpočtu nejsou zahrnuti žáci nástavbového a zkráceného studia, denní forma vzdělávání	31,63 % / 68,37 %	30 % / 70 %
Podíl počtu přijímaných do 1. ročníků oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem vzhledem k počtu absolventů ZŠ	denní forma vzdělávání	41,85 %	30 % a více
Podíl počtu žáků odcházejících ze ZŠ do 8letých gymnázií	-	7,85 %	součet v rozmezí 5-10
Podíl počtu žáků odcházejících ze ZŠ do 6letých gymnázií	-	4,20 %	

Zdroj: DZ KHK 2012

Z tabulky 27 vyčísľující velikost jednotlivých indikátorů ve školním roce 2011/2012 v KHK vyplývá že:

- velký počet žáků je přijímán do nástavbového studia (o 9,8 % více),
- velký počet žáků základních škol je přijímán do víceletých gymnázií.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.4 Střední vzdělávání je možno konstatovat, že ve školním roce 2011/2012 se snížil úbytek žáků vstupujících do středního vzdělávání, zejména v denní formě vzdělávání. Do 1. ročníku všech středních škol bez ohledu na zřizovatele nastoupilo (k 30. 9. 2011) v porovnání s uplynulým obdobím celkově méně žáků než k 30. 9. 2010, jejich rozdíl však není zdaleka tak markantní jako v předcházejícím školním roce. Největší propad počtu nově přijatých žáků i celkového počtu žáků byl u ostatních forem vzdělávání, a to především u středních škol zřizovaných jinými fyzickými či

právníky osobami. Jediným zřizovatelem, který optimalizoval počet středních škol byl Královéhradecký kraj.

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo ve školním roce 2011/2012 celkem 11 vyšších odborných škol (dále také jen „VOŠ“), z nichž 9 je zřizovaných KHK a 2 soukromým zřizovatelem. Všechny vyšší odborné školy v KHK jsou vždy součástí střední školy a navazují na odborné vzdělávání poskytované příslušnou střední školou. Ve sledovaném období nebyly v těchto školách zavedeny nové obory, v některých případech pouze MŠMT prodloužilo platnost akreditace vzdělávacích programů pro stávající obory VOŠ.

Celkový počet vyšších odborných škol v KHK bez ohledu na zřizovatele

Tabulka 28: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012

Zřizovatel / okres	2010/2011	2011/2012
Zřizovatel: KHK		
Hradec Králové	2	2
Jičín	2	2
Náchod	1	1
Rychnov nad Kněžnou	2	2
Trutnov	2	2
Zřizovatel: církev		
	0	0
Zřizovatel: obec		
	0	0
Zřizovatel: fyzická nebo právnická osoba		
Hradec Králové	2	2
Celkem	11	11

Zdroj: OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 1. 9. 2010, popř. k 1. 9. 2011.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že celkový počet vyšších odborných škol a jejich rozložení v KHK zůstalo ve školním roce 2011/2012 stejné jako ve školním roce 2010/2011.

Názvy vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 29: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2011/2012

Zřizovatel: KHK	
okres Hradec Králové	
1	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234
2	Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869
Okres Jičín	
3	Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice
4	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
Okres Náchod	
5	Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Okres Rychnov nad Kněžnou	
6	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166
7	Vyšší odborná škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873
Okres Trutnov	
8	Česká lesnická akademie Trutnov – střední škola a vyšší odborná škola
9	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303
Zřizovatel: jiná fyzická nebo právnická osoba	
Okres Hradec Králové	
10	CZECH SALES ACADEMY Hradec Králové - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o.
11	Obchodní akademie, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.

Zdroj: OŠ KÚ

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 30: Přehled o celkovém počtu studentů, studentů 1. ročníku a absolventů VOŠ v KHK ve školním roce 2010/2011

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Celkový počet studentů 2010/2011		Počet studentů v 1. ročníku 2010/2011		Počet absolventů 2010/2011	
		denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium
KHK							
Celkem	35	797	56	349	39	205	0
Fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	6	122	0	58	0	26	0
VOŠ celkem	41	919	56	407	39	231	0

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Tabulka 31: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2011/2012

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů 2011/2012		Počet studentů v 1. ročníku 2011/2012		Počet absolventů 2011/2012	
		denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium
KHK							
Celkem	35	779	63	357	28	207	10
Fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	6	123	0	40	0	32	0
VOŠ celkem	41	902	63	397	28	239	10

Zdroj:MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011, popř. k 30. 9. 2012.

Z tabulek 30 a 31 porovnávajících počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele se v denní formě vzdělávání snížil o 17 (-1,9 %), ale v dálkové formě vzdělávání se zvýšil o 7 (+11,1 %),
- počet studentů 1. ročníku VOŠ bez ohledu na zřizovatele se v denní i dálkové formě vzdělávání snížil o 10, resp. o 11,
- počet absolventů VOŠ bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání se snížil o 8 (3,3 %) a nově jsou ve školním roce 2011/2012 absolventi dálkové formy vzdělávání.

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 32: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech, 2009/2010 a 2010/2011, popř. 2010/2011 a 2011/2012 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. roč. 2010/2011	2. roč. 2011/2012	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. roč. 2011/2012	2. roč. 2012/2013	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	349	204	41,5%	357	254	28,9%
Fyzická nebo právnická osoba						
Celkem	58	50	13,8%	40	35	12,5%
VOŠ celkem	407	254	37,6%	397	289	27,2%

Zdroj:MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011, popř. k 30. 9. 2012.

Z tabulky 32 porovnávací změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2010/2011 a 2011/2012, popř. 2011/2012a 2012/2013) vyplývá:

- snížil se procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku (37,6% → 27,2%; snížení o 10,4%),
- ke snížení procentního úbytku počtu studentů po absolvování 1. ročníku došlo na VOŠ obou zřizovatelů, procentní úbytek na školách zřizovaných KHK je menší.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno konstatovat, že zájem o studium oborů na VOŠ ve školním roce 2011/2012 v porovnání s uplynulým obdobím stagnuje, a to jak v denní tak i v dálkové formě vzdělávání. V 9 krajských a 2 soukromých VOŠ v KHK studuje celkem 965 studentů. Ve VOŠ zřizovaných KHK přetrvává trend odchodu značného procenta studentů z těchto oborů po absolvování 1. ročníku.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Za děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami pokládáme podle školského zákona děti, žáky a studenty se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním.

Jedinci se zdravotním znevýhodněním jsou děti, žáci a studenti se zdravotními diagnózami, které nepatří mezi zdravotní postižení. Jsou vzděláváni v běžných i speciálních školách a jejich počty se vykazují pouze ve školách při zdravotnických zařízeních.

Tabulka 33: Průměrný počet dětí a žáků za školní rok ve školách při zdravotnických zařízeních zřizovaných KHK

Průměrný počet dětí/žáků za školní rok	2010/2011	2011/2012
Mateřská škola	109	106
1. stupeň základní školy	158	154
2. stupeň základní školy	145	117
Celkem	412	377

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011, popř. k 30. 9. 2012.

Jedinci se sociálním znevýhodněním jsou všechny děti v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, výkonové výkazy škol však data o nich neobsahují. Statistickými výkazy prochází pouze děti v přípravných třídách základních škol, u kterých musí být v době přijetí potvrzeno sociálně znevýhodněné prostředí rodiny.

Tabulka 34: Přípravné třídy základních škol pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí

Přípravné třídy základních škol	2010/2011	2011/2012
Počet tříd	7	6
Počet dětí	81	80

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Jedinci se zdravotním postižením jsou děti, žáci a studenti, kterým zdravotní postižení diagnostikovalo školské poradenské zařízení. Jejich vzdělávání probíhá:

- ve třídách běžných škol formou individuální integrace
- ve speciálních třídách běžných škol formou skupinové integrace
- ve školách samostatně zřízených pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením

Individuálně integrované děti a žáci se zdravotním postižením

Tabulka 35: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrované děti v mateřských školách všech zřizovatelů (kromě KHK)

	2010/2011	2011/2012
Mentální postižení	1	3
z toho		
středně těžké	1	2
těžké	0	0
Sluchové postižení	1	3
Zrakové postižení	2	1
Vady řeči	49	43
Tělesné postižení	7	9
Souběžné postižení více vadami	7	9
Vývojové poruchy	13	11
Autismus	5	7
Celkem	85	86

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Tabulka 36: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v základních školách zřizovaných obcemi

Zřizovatel - obec		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		45	52
z toho	středně těžké	6	5
	těžké	1	1
Sluchové postižení		22	24
Zrakové postižení		48	45
Vady řeči		28	61
Tělesné postižení		76	75
Souběžné postižení více vadami		36	47
Vývojové poruchy učení		3400	3402
Vývojové poruchy chování		184	224
Autismus		39	53
Celkem		3878	3983

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Tabulka 37: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v základních školách zřizovaných soukromými osobami a církvemi

		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		15	20
z toho	středně těžké	11	15
	těžké	0	0
Sluchové postižení		1	1
Zrakové postižení		0	0
Vady řeči		3	3
Tělesné postižení		5	6
Souběžné postižení více vadami		19	11
Vývojové poruchy učení		129	130
Vývojové poruchy chování		12	15
Autismus		1	5
Celkem		185	191

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Tabulka 38: Struktura podle zdravotního postižení - individuálně integrovaní žáci v běžných třídách středních škol všech zřizovatelů

		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		18	37
z toho	středně těžké	0	0
	těžké	0	0
Sluchové postižení		7	6
Zrakové postižení		5	5
Vady řeči		2	1
Tělesné postižení		12	13
Souběžné postižení více vadami		2	1
Vývojové poruchy učení – gymnázia		9	11
Vývojové poruchy učení – ostatní SŠ		215	357
Autismus		0	0
Celkem		270	431

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Skupinově integrované děti a žáci se zdravotním postižením

V mateřských školách se podle potřeby zřizují speciální třídy, v kterých jsou vzdělávány děti se zdravotním postižením. V předškolním věku je takto vzděláváno nejvíce dětí s vadami řeči a s postižením více vadami.

Tabulka 39: Struktura podle zdravotního postižení - skupinově integrovaní žáci ve speciálních třídách mateřských škol všech zřizovatelů

		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		8	12
z toho	středně těžké	2	5
	těžké	1	1
Sluchové postižení		16	14
Zrakové postižení		55	54
Vady řeči		446	462
Tělesné postižení		8	14
Souběžné postižení více vadami		116	105
Vývojové poruchy		14	10
Autismus		23	30
Celkem		686	701

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Tabulka 40: Struktura podle zdravotního postižení - skupinově integrovaní žáci ve speciálních třídách základních škol všech zřizovatelů (kromě KHK)

Zřizovatel - obec		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		148	119
z toho	středně těžké	21	23
	těžké	20	2
Sluchové postižení		1	1
Zrakové postižení		16	19
Vady řeči		5	7
Tělesné postižení		1	5
Souběžné postižení více vadami		83	86
Vývojové poruchy učení		244	210
Vývojové poruchy chování		5	5
Autismus		10	25
Celkem		513	477

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Speciální třídy při základních školách jsou nejčastěji zřizovány pro žáky s vývojovými poruchami učení a s mentálním postižením.

Na středních školách v KHK bylo ve speciálních třídách vykázáno pouze 14 žáků se zdravotním postižením, všichni s postižením více vadami na soukromé škole.

Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Kraj má ze zákona povinnost zajistit vzdělávání žáků se zdravotním postižením, proto zřizuje školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením. KHK byl ve školním roce 2011/2012 zřizovatelem **24 základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**, z nichž tři jsou školami při zdravotnických zařízeních. V pěti z těchto škol byli vzděláváni i žáci v oborech středního vzdělávání. Pro žáky se zdravotním postižením dále KHK zřizoval **tři samostatné střední školy a jednu speciální mateřskou školu**. Tři základní a jedna mateřská škola jsou součástí organizací, které mají i školské zařízení pro výkon ústavní výchovy. Dále KHK zřizuje **pět samostatných školských zařízení pro výkon ústavní výchovy – dětských domovů**.

Kraj zřizuje samostatnou Mateřskou školu speciální v Trutnově a speciální mateřské školy při speciálních základních školách. Nejvíce postižení se vyskytuje v oblasti vad řeči a kombinovaných vad. Významnou úlohu hrají i speciální mateřské školy pro děti se zrakovým a sluchovým postižením v Hradci Králové.

Tabulka 41: Struktura žáků speciálních mateřských škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

Zřizovatel - KHK		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		5	4
z toho	středně těžké	1	0
	těžké	0	0
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		15	14
Zrakové postižení		40	41
Vady řeči		187	205
Tělesné postižení		7	10
Souběžné postižení více vadami		45	39
Vývojové poruchy		5	2
Autismus		13	17
Celkem		317	332

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

KHK zřizuje speciální základní školy buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součást organizací, které vykonávají také činnost střední školy. Z následující tabulky je patrné, že vlivem zpřísnění diagnostiky a vlivem demografického vývoje dochází k úbytku žáků s lehkým mentálním postižením, čímž klesá i celkový počet žáků ve speciálních školách.

Školy jsou nejvíce zaměřeny na vzdělávání žáků s mentálním postižením. V Hradci Králové má kraj školu pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s vadami řeči, která přijímá žáky z celé republiky. Dosah za hranice kraje má i logopedická škola v Choustrníkově Hradišti.

Tabulka 42: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

Zřizovatel - KHK		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		1037	996
z toho	středně těžké	75	85
	těžké	75	66
	hluboké	3	2
Sluchové postižení		20	34
Zrakové postižení		-	-
Vady řeči		106	117
Tělesné postižení		6	1
Souběžné postižení více vadami		169	181
Vývojové poruchy učení		28	30
Vývojové poruchy chování		20	16
Autismus		56	34
Celkem		1442	1409

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Trend poklesu počtu žáků je patrný i u speciálních základních škol zřizovaných ostatními zřizovateli, především vlivem úbytku žáků s lehkým mentálním postižením.

Tabulka 43: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných jiným zřizovatelem (soukromé a církevní školy) podle zdravotního postižení

Zřizovatel – soukromá osoba		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		148	119
z toho	středně těžké	21	23
	těžké	20	2
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		1	1
Zrakové postižení		16	19
Vady řeči		5	7
Tělesné postižení		1	5
Souběžné postižení více vadami		83	86
Vývojové poruchy učení		244	210
Vývojové poruchy chování		5	5
Autismus		10	25
Celkem		513	477

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky vyplývá, že poklesl počet žáků se zdravotním postižením, především žáků s mentálním postižením v základních školách praktických, naopak stoupl počet žáků s diagnostikovanými poruchami autistického spektra.

KHK dále zřizuje střední školy pro žáky se zdravotním postižením. V každém okrese je jedna škola, která zajišťuje pokračování vzdělávání žáků ze základních škol praktických v dvouletých a tříletých učebních oborech typu „E“. Kraj dále zřizuje střední školu pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové a disponuje také solidní sítí praktických škol, tedy škol pro absolventy základních škol speciálních se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Speciální střední školy jsou v KHK zřizovány výhradně krajem, pouze jedna soukromá škola vykazala v roce 2011/12 14 žáků ve vzdělávacím oboru Praktická škola, v minulém školním roce 13 žáků.

Tabulka 44: Struktura žáků speciálních středních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

Zřizovatel – soukromá osoba		2010/2011	2011/2012
Mentální postižení		732	598
z toho	středně těžké	31	38
	těžké	0	0
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		54	54
Zrakové postižení		1	3
Vady řeči		3	4
Tělesné postižení		2	2
Souběžné postižení více vadami		66	66
Vývojové poruchy učení		68	142
Autismus		2	7
Celkem		928	876

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011.

Z tabulky je patrné, že ve speciálních středních školách se rovněž projevuje trend snižování počtu žáků s lehkou mentální retardací, na druhé straně dochází ke zvyšování počtu žáků s poruchami učení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhalo v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších právních předpisů, a zejména v souladu se vzdělávacími potřebami žáků.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných probíhalo na jednotlivých základních a středních školách podle jejich profilace. Nadaní žáci měli možnost vzdělávání ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů, na základních školách bylo k 30. 9. 2010 vykázáno celkem 2 602 žáků ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů zařazených do RVP ZV v ZŠ. V roce 2011 se již tato data ve výkazu M3 neuváděla.

Považujeme-li za mimořádně nadané i žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve víceletých gymnáziích, pak bylo v KHK k témuž datu vykázáno v nižším stupni 369 žáků šestiletého gymnázia (1. a 2. ročník) a 1643 žáků osmiletého gymnázia (1. – 4. ročník).

V KHK probíhá grantový projekt s názvem **Vytvoření systému nominace a identifikace dětí, žáků a žákyň s mimořádným nadáním a modulu optimalizace uspokojování jejich specifických vzdělávacích potřeb zvyšováním kompetence pedagogických pracovníků a pracovníků základních škol a mateřských škol**. Jeho realizace probíhá od 1. 8. 2009 z dotace

z ESF. Řešitelem projektu je Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje. Hlavními cíli projektu jsou vytvoření systému včasné identifikace mimořádně nadaných dětí, vzdělávání pedagogů v oblasti znalostí problematiky práce s mimořádně nadanými dětmi mateřských škol, žáky prvního stupně základních škol a vytvoření uceleného systému péče o tyto děti a žáky. Průběžně je vytvářena databáze identifikovaných nadaných dětí a žáků. Výstupem bude metodika použitelná pedagogickou veřejností a pracovníky pedagogicko-psychologických poraden.

Podstatnými cíli projektu je zvýšení odborných kompetencí pedagogů MŠ a ZŠ, jak v identifikaci dětí a žáků s mimořádným nadáním již v předškolním věku a na počátku školní docházky, tak v oblasti uspokojování specifických vzdělávacích potřeb těchto žáků, metodách práce s nadanými žáky apod. Projekt probíhal do ledna 2012.

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.7.1 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání poskytované v základních uměleckých školách (dále ZUŠ) poskytuje základy vzdělání v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. ZUŠ umožňují vzdělávat mimořádně nadané jedince a odborně je připravit na neprofesionální uměleckou činnost, případně na studium na středních a vysokých školách uměleckého a pedagogického zaměření a na studium na konzervatořích.

Tabulka 45: Počty žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2010/2011

	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou	
							individuální	kolektivní
Obec	HK	6	3 817	609	996	370	1 770	72
	JC	3	1 367	169	266	61	831	40
	NA	7	3 492	509	659	90	1 958	276
	RK	5	2 288	419	429	145	1 058	237
	TU	7**	2 724	476	666	103	1 407	72
	Celkem	28	13 688	2 182	3 016	769	7 024	697
Soukr.*		3	794	101	40	0	610	43
Celkem		31	14 482	2 283	3 056	769	7 634	740

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010.

* jiná právnická/fyzická osoba

** včetně jedné ZUŠ při základní škole

Tabulka 46: Počty žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2011/2012

	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou	
							individuální	kolektivní
Obec	HK	6	3 870	597	1007	374	1 827	65
	JC	3	1 410	178	291	63	840	38
	NA	7	3 534	516	684	83	1 980	271
	RK	5	2 272	408	415	157	1 073	219
	TU	7**	2 662	468	673	82	1 373	66
	Celkem	28	13 748	2 167	3 070	759	7 093	659
Soukr.*	3	789	119	37	9	588	36	
Celkem	31	14 537	2 286	3 107	768	7 681	695	

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011.

* jiná právnická/fyzická osoba

** včetně jedné ZUŠ při základní škole

Z tabulek 45 a 46, které shrnují údaje o počtu žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2010/2011 a 2011/2012, vyplývá:

- z celkového počtu 31 ZUŠ je 28 škol zřizovaných obcemi a 3 školy jsou soukromé,
- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele vzrostl meziročně o 55 (0,4 %),
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném školním roce obor hudební s výukou individuální (52,8 % z celkového počtu žáků ZUŠ), dále obor výtvarný (21,4 %), taneční (15,7 %), literárně-dramatický (5,3 %); nejmenší zájem byl o obor hudební s výukou kolektivní (4,8 %).

1.7.2 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání probíhalo v KHK ve školním roce 2011/2012 kromě výuky v ZŠ, SŠ a v některých MŠ (nepovinně) i v dalších 6 zařízeních. Dvě jazykové školy jsou součástí středních škol. V Obchodní akademii a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové, V Lipkách 692, od 1. 2. 2012 změna názvu na: Obchodní akademie, Střední odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové školy, Hradec Králové (zřizovatel KHK) probíhalo vzdělávání ve dvou základních, jednom přípravném ke státní jazykové zkoušce a jednom konverzačním kurzu (anglický jazyk). Jednoletý pomaturitní kurz nebyl otevřen. V Obchodní akademii, Vyšší odborné škole cestovního ruchu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. (zřizovatel fyzická osoba) probíhal jeden přípravný jazykový kurz ke státní jazykové zkoušce. Jednoleté pomaturitní kurzy anglického jazyka probíhaly ve čtyřech soukromých zařízeních v KHK a v jednom zařízení probíhal pomaturitní kurz německého jazyka.

Grantový projekt Brána jazyků otevřená, realizovaný krajským pracovištěm NIDV Hradec Králové, 30. 9. 2011 po více než dvou letech úspěšně skončil. O další podobný projekt krajské pracoviště NIDV v Hradci Králové již nežádalo. Pomyslnou Bránou jazyků prošlo v KHK 555 účastníků, kteří si zvýšili své jazykové kompetence a získali certifikát za absolvování některého ze čtyř modulů projektu. Tito učitelé obstojí ve srovnání se svými evropskými kolegy, nemusí se obávat účasti na zahraničních konferencích, stážích a seminářích a mohou se směle zapojit se svou školou do mezinárodních projektů. Budou schopni vyučovat své žáky cizímu jazyku prostřednictvím moderních metod nebo zavádět cizí jazyk do výuky svých odborných předmětů.

Jazykové vzdělávání probíhalo i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i v rámci vzdělávání dospělých.

1.7.3 Zájmové vzdělávání

Soutěže a přehlídky organizované pro žáky v KHK

KÚ KHK je organizátorem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlášených MŠMT. V roce 2012 poprvé zajišťovalo regionální aktivity a organizaci soutěží vyhlášených MŠMT Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje. Do konce roku 2011 tyto činnosti zajišťoval KÚ KHK ve spolupráci se středisky volného času, školami a odbornými garanty jednotlivých soutěží.

Na okresní a krajská kola soutěží a přehlídek v roce 2012 bylo vynaloženo celkem 1 373 000 Kč z účelové dotace poskytnuté MŠMT. Tyto soutěže dále podpořil KHK finanční částkou ve výši 380 000 Kč.

Setkání organizátorů a vítězů krajských a republikových kol soutěží a přehlídek s představiteli KHK

Již tradičně přijali v září 2012 představitelé KHK vítěze krajských kol soutěží a organizátory krajských kol soutěží. Setkání se konalo ve velkém sále Zastupitelstva KHK. Vítězům soutěží představitelé KHK předali dárky v podobě poukázek na odběr zboží. Setkání proběhlo ve slavnostní atmosféře za přispění vystoupení žáků ZUŠ Střezina Hradec Králové.

Podpora příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení s výbornými výsledky talentovaných žáků

Program Podpory příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení s výbornými výsledky talentovaných žáků umožnil zvýšit úroveň přípravy studentů na soutěže vyhlášené MŠMT, doplnit vybavení školy pro výuku předmětů a v neposlední řadě

odměnit pedagogy, kteří se zasloužili o rozvoj talentů v našem kraji. V roce 2012 podpořil kraj střední školy zřizované KHK částkou 150 000 Kč.

Regionální soutěže a přehlídky vyhlašované KHK

KHK v roce 2012 částečně finančně zabezpečoval některé soutěže regionálního charakteru, které mají v kraji dlouhodobou tradici. Pro tyto účely byla z rozpočtu KHK přidělena částka 200 000 Kč.

Tabulka 47: Přehled regionálních soutěží vyhlašovaných KHK v roce 2012

SOUTĚŽE DĚTÍ ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ		
1	Lehkoatletické závody dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
2	Plavecká štafeta dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
3	Černobílý gól dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
4	Hradecká smeč dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
5	Krajský přebor žáků ZŠ praktických v přespolním běhu	Speciální ZŠ, Chlumeck nad Cidlinou
6	Mladý zdravotník	Speciální ZŠ Augustina Bartoše
DOVEDNOSTNÍ SOUTĚŽE		
7	Železniční modelářství	SVČ Trutnov
8	Open Tour Trutnov 2012	AMK – Besip DDH Náchod
SPORTOVNÍ SOUTĚŽE		
9	XV. ročník Přátelských utkání města Chlumeck nad Cidlinou	DDM Chlumeck nad Cidlinou
10	Středoškolský šestiboj	SVČ Trutnov
UMĚLECKÉ SOUTĚŽE		
11	Soutěž ve zpěvu	SVČ Trutnov
12	Regionální taneční přehlídka dětí ze ZŠ a MŠ	DDM Chlumeck nad Cidlinou
VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽE		
13	Krajské kolo soutěže poznávání rostlin a živočichů	Biskupské gymnázium B. Balvína a ZŠ a MŠ Jana Pavla II. Hradec Králové
14	EKOMLÁDĚ 2011	G, SOŠ, SOU a VOŠ, Hořice
15	Talentová soutěž v psaní na klávesnici	VOŠ a SOŠ, Nový Bydžov
16	Talentová soutěž v psaní na klávesnici	OA, SOŠ a JŠ s právem st. jazykové zkoušky, Hradec Králové
17	Matematický korespondenční seminář pro 4. a 5. třídy, a pro 6. a 7. třídy ZŠ	ZŠ M. Horákové, Hradec Králové

Zdroj OŠ KÚ

Poznámka: Názvy škol a školských zařízení jsou v tabulce uvedeny ve zkrácené podobě.

Vysvětlivky: DDÚ – dětský diagnostický ústav, DDM – dům dětí a mládeže, SVČ – středisko volného času.

Program Excellence středních škol

MŠMT vyhlásilo program Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích v roce 2011 – „Excellence středních škol 2011“. Královéhradeckému kraji byly v roce 2012 poukázány finanční prostředky v částce **1 166 904,- Kč**, které byly účelově přiděleny těmto školám:

Tabulka 48: Přidělení finanční prostředky školám z programu Excellence středních škol 2011

ŠKOLA	Přidělené finanční prostředky (NIV)
SŠ aplikované kybernetiky, Hradec Králové	313 904 Kč
Jiráskovo G Náchod	163 776 Kč
G J. K. Tyla, Hradec Králové	139 892 Kč
SPŠ stavební Hradec Králové	136 480 Kč
SPŠ Hradec Králové	102 360 Kč
G Trutnov	54 592 Kč
VOŠ a SPŠ Jičín	51 180 Kč
G Dvůr Králové nad Labem	44 356 Kč
ISŠ Nová Paka	34 120 Kč
SPŠ Trutnov	34 120 Kč
VOŠ zdravotnická a SZŠ Hradec Králové	34 120 Kč
SPŠ Hronov	17 060 Kč
G B. Němcové, Hradec Králové	13 648 Kč
Masarykova OA, Jičín	6 824 Kč
G Vrchlabí	6 824 Kč
G Nový Bydžov	6 824 Kč
G Hostinné	3 412 Kč
G a SOŠP Nová Paka	3 412 Kč

Zdroj: OŠ KÚ

Program byl zaměřen na podporu talentů formou rozšíření péče o talentované žáky na středních školách, kteří jsou schopni dosahovat vynikajících výsledků v návaznosti na podporu aktivit pedagogických pracovníků zaměřených na tyto žáky.

Všechny školy v Královéhradeckém kraji využily finanční prostředky výhradně pro finanční ocenění pedagogů, kteří se podílejí na kvalitním vzdělávání talentovaných žáků v příslušném soutěžním oboru.

1.7.4 Tělovýchova a sport

Ve sledovaném období byla hlavní pozornost odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v oblasti sporu a tělovýchovy věnována stěžejním – každoročně se opakujícím aktivitám např.: hodnocení projektů předložených v rámci dotačních programů kraje vyhlášených na rok 2012, zajištění výpravy kraje na Olympiádách dětí a mládeže, spolupráce s krajskými a okresními subjekty v oblasti sportu, spolupráce a zajištění aktivit

výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK atd. V rámci tzv. „trvalých záštít rady kraje“ byly podpořeny tradiční významné mezinárodní sportovní akce s dlouholetou tradicí, které se každoročně konají na území Královéhradeckého kraje. K nim patří:

- Volejbalová Dřevěnice,
- 300 zatáček Gustava Havla,
- Krkonošská 70,
- Skiinterkriterium Říčky v Orlických horách,
- Mistrovství Evropy v autokrosu - Štikovská rokle,
- Grand Prix Hradec Králové.

V průběhu roku byla, na základě usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, realizována finanční podpora významným projektům z oblasti sportu ve výši 8.200.000,- Kč (např. podpora sportovní činnosti fotbalové a hokejové mládeže, podpora Velké ceny KHK v silniční cyklistice, Krajského sokolského sletu, 6. ročníku „Špindl Spring Session“ a další).

Olympiády dětí a mládeže České republiky

V lednu 2012 vyvrcholila příprava krajské výpravy na Hry V. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2012 (ODM 2012). Jubilejní 10. ročník Olympiád dětí a mládeže se uskutečnil v Moravskoslezském kraji od 29. 1. do 3. 2. 2012. Výpravu Královéhradeckého kraje reprezentovalo **72 sportovců, 16 trenérů a 2 vedoucí výpravy**. Náš kraj obsadil téměř všechny zařazené sporty ve většině věkových kategorií (kromě skoků na lyžích a severské kombinace). Při výběru – nominaci sportovců a trenérů spolupracoval odbor školství s příslušnými krajskými sportovními svazy. Hostitelský Moravskoslezský kraj vytvořil pro **1.300 sportovců** a jejich doprovod výborné podmínky. Centrem letošního jubilejního ročníku se stalo město Ostrava a zimní střediska ve Frenštátě pod Radhoštěm, Trojanovicích a Bílé. V nabitě konkurenci nejlepších mladých sportovců do 16 let ze všech 14 krajů České republiky sportovci Královéhradeckého kraje výborně reprezentovali a získali **4 zlaté, 5 stříbrných a 9 bronzových medailí**. Spolu s 18 bodovanými místy to byl vynikající výsledek, který v celkovém hodnocení přinesl našemu kraji **3. místo**. Po letech 2004 a 2006, kdy Královéhradecký kraj celkově obsadil stříbrné příčky, se Královéhradecký kraj opět vrátil mezi nejlepší tři kraje ČR. Sportovci našeho kraje byli úspěšní zejména v biatlonu, šachách, rychlobruslení, alpském lyžování, klasickém lyžování a snowboardu. 2. 5. 2012 se uskutečnilo slavnostní setkání představitelů KHK s medailisty, trenéry a zástupci krajských sportovních svazů k ODM 2012, na kterém představitelé KHK v čele s hejtmanem kraje Bc. Lubomírem Francem ocenili nejúspěšnější reprezentanty KHK a poděkovali trenérům a zástupcům krajských sportovních svazů za pomoc při přípravě a realizaci krajské výpravy.

Spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK a krajskými sportovními svazy

Nedílnou součástí práce OŠ KÚ KHK je také spolupráce s významnými subjekty působícími v kraji v oblasti sportu a tělovýchovy. Jedním z hlavních partnerů na krajské úrovni je Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje. Spolupráce s tímto krajským subjektem pokračovala v roce 2012 podle zaběhnutého systému ověřeného vzájemnou spoluprací v minulých letech. Královéhradecký kraj dále v roce 2012 spolupracoval s Královéhradeckým krajským sdružením ČSTV a zejména s krajskými sportovními svazy, se kterými probíhala úzká spolupráce na přípravě účasti kraje na Hry V. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2012 a Hry VI. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2013. Vzájemná spolupráce probíhala také v dalších oblastech - účast na jednáních, vzájemné informování o organizovaných aktivitách, spolupráce na významných akcích. Na základě usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje byla v průběhu roku 2012 realizována finanční podpora z rozpočtu Královéhradeckého kraje na zajištění provozu Královéhradeckého krajského sdružení ČSTV a pěti okresních sdružení ČSTV na rok 2012 v celkové výši 2.000.000,- Kč.

Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK

V roce 2012 pokračovala činnost výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity. Výbor projednával veškeré materiály týkající se problematiky práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy a sportu. Výčet problematik je obsažen v zápisech z jednání výboru, které jsou od roku 2009 zveřejňovány na webových stránkách KHK. Výbor měl v roce 2012 13 členů, uskutečnilo se celkem 8 jednání výboru a v průběhu roku 2012 bylo přijato 35 usnesení.

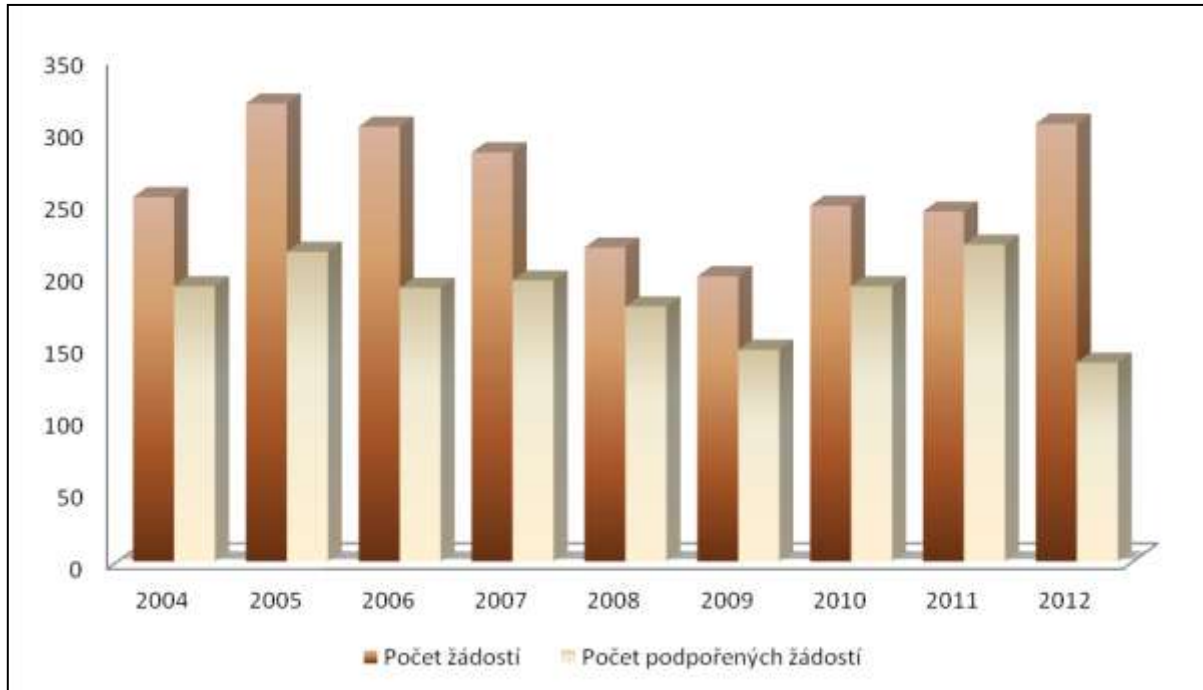
Dotace KHK v oblasti tělovýchovy a sportu

V roce 2012 KHK vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti tělovýchovy a sportu ze svého rozpočtu částku 4.796.200,- Kč. Podpora těchto programů byla proti roku 2011 snížena o cca 200.000,- Kč. V roce 2012 byl nově zařazen a vyhlášen program č. 12SMR18 „Podpora vrcholového a výkonnostního sportu“ jehož cílem je podpora subjektů, jejichž sportovci jsou v kolektivních a individuálních sportech účastníky první nebo druhé nejvyšší dlouhodobé celorepublikové soutěže, nebo jejichž sportovci jsou zařazeni do reprezentace ČR. Celkově bylo v oblasti sportu a tělovýchovy v roce 2012 vyhodnoceno 304 předložených projektů. Orgány KHK schválily podporu 167 projektů v 7 vyhlášených programech:

1. Pořádání významných sportovních akcí mládeže,
2. Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny",
3. Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností,
4. Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích,
5. Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením,

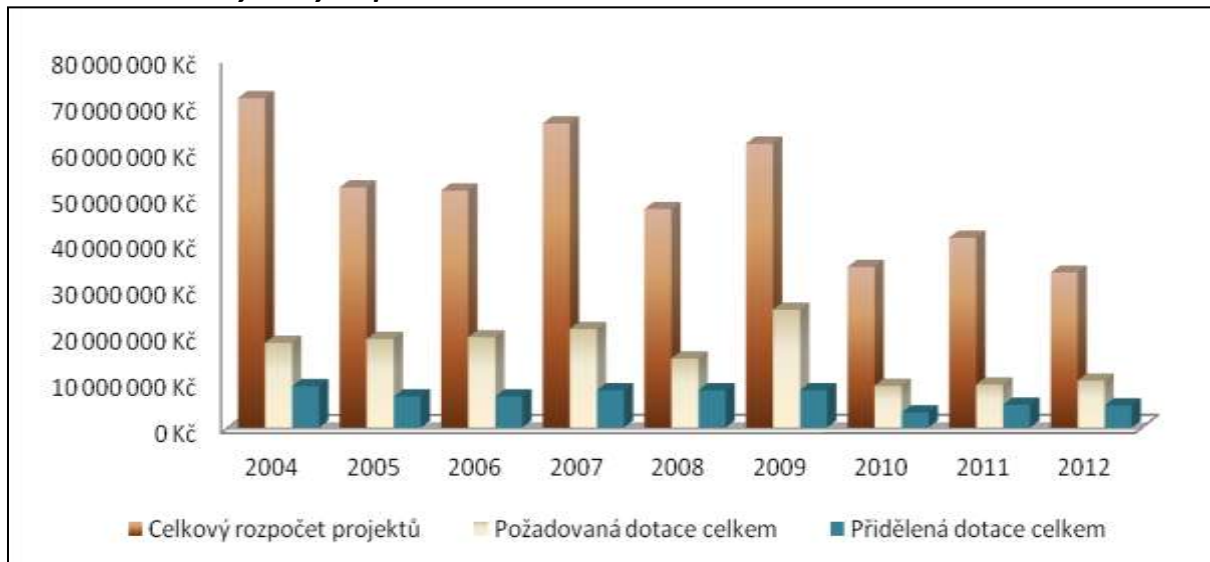
6. Vzdělávání trenérů a rozhodčích,
7. Podpora vrcholového a výkonnostního sportu.

Graf 1: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2012 v oblasti tělovýchovy a sportu

Zdroj: OŠ KÚ

Graf 2: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2012 v oblasti tělovýchovy a sportu

Zdroj: OŠ KÚ

V roce 2012 byla (ve srovnání s rokem 2011) podpora dle jednotlivých typů žadatelů zvýšena u společností s ručením omezeným z 41.000,- Kč na 250.000,- Kč. Naopak u příspěvkových organizací došlo ke snížení celkové poskytnuté dotace z 288.000,- Kč na 61.000,- Kč. Podpora

u občanských sdružení zůstala zhruba na stejné úrovni roku 2011. Údaje o dalších typech subjektů jsou uvedeny v tabulce č. 49.

Tabulka 49: Přehled schválených žádostí podle typu žadatelů v programech KHK vyhlášených v roce 2011 a 2012 v oblasti tělovýchovy a sportu

Typ žadatele	Výše dotace 2011	Výše dotace 2012
Občanské sdružení	4 530 000 Kč	4 440 200 Kč
Příspěvková organizace	288 000 Kč	61 000 Kč
Společnost s ručením omezeným	41 000 Kč	250 000 Kč
Obecně prospěšná společnost	16 000 Kč	45 000 Kč
Celkový součet	4 955 000 Kč	4 796 200 Kč

Zdroj: ORRGD KÚ

Tabulka 50: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti tělovýchovy a sportu vyhlášených na rok 2012

Program	Název programu	Počet podaných projektů	Požadovaná výše dotace	Počet podpořených projektů	Přidělená výše dotace
12SMR09	Pořádání významných sportovních akcí mládeže	76	2 712 750 Kč	46	702 000 Kč
12SMR10	Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny"	59	1 909 220 Kč	27	364 000 Kč
12SMR12	Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností	32	1 458 200 Kč	20	492 000 Kč
12SMR15	Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích	29	1 133 700 Kč	15	314 000 Kč
12SMR16	Celoroční pravidelná činnost mládeže a osob se zdravotním postižením	67	2 575 950 Kč	23	330 000 Kč
12SMR17	Vzdělávání trenérů a rozhodčích	11	359 347 Kč	7	94 000 Kč
12SMR18	Podpora vrcholového a výkonnostního sportu	30	11 173 380 Kč	29	2 500 000 Kč
Celkem		304	21 322 547 Kč	167	4 796 200 Kč

Zdroj: ORRGD KÚ

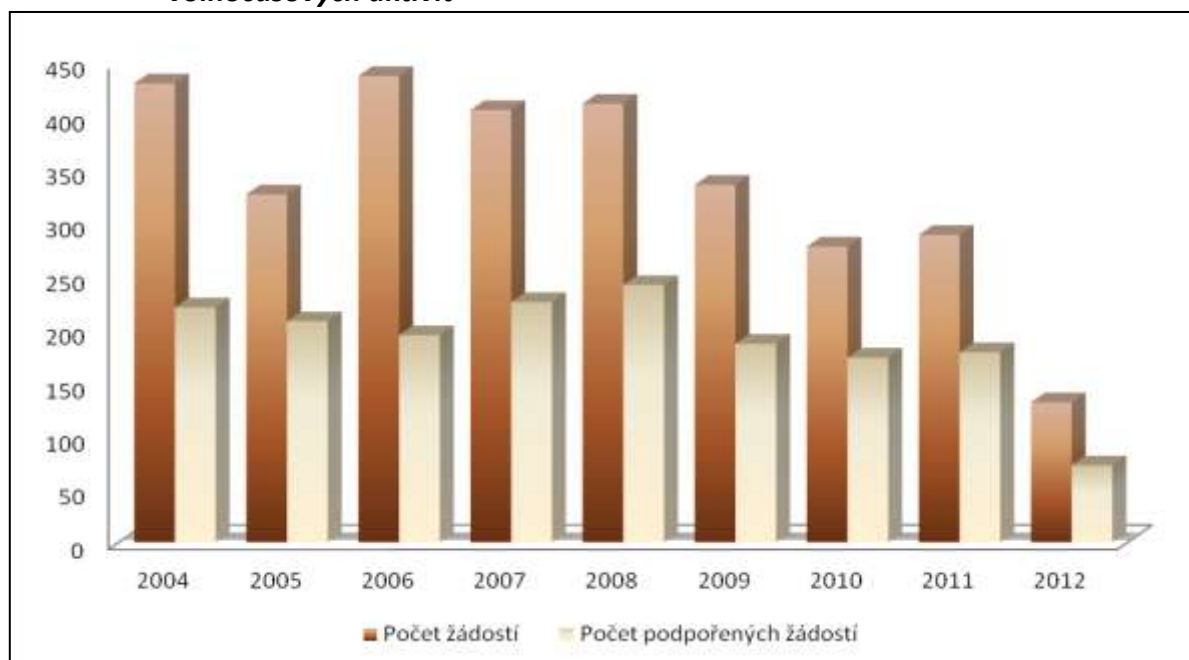
Od června 2012 bylo připravováno vyhlášení nových dotačních programů KHK na rok 2013. Při přípravě těchto programů spolupracoval odbor školství s odborem grantů a dotací.

1.7.5 Děti a mládež – volný čas

Rozvoj volnočasových aktivit a jejich podpora v Královéhradeckém kraji přispívá ke spokojenosti občanů, ke zvýšení kvality života a je jednou z dlouhodobých priorit KHK. Tato priorita je realizována zejména prostřednictvím finanční podpory subjektů působících v této oblasti, a to každoročně vyhlašovanými dotačními programy KHK. V roce 2012 KHK vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží ze svého rozpočtu částku 2.700.000,- Kč. Celkově bylo v roce 2012 v oblasti volnočasových aktivit vyhodnoceno 131 předložených projektů. Výrazné snížení počtu podaných žádostí (proti roku 2011) bylo způsobeno změnami ve vyhlášených programech a jejich podmínkách – zejména zařazení tzv. souhrnných projektů podávaných krajskými články. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 102 projektů v 5 vyhlášených programech:

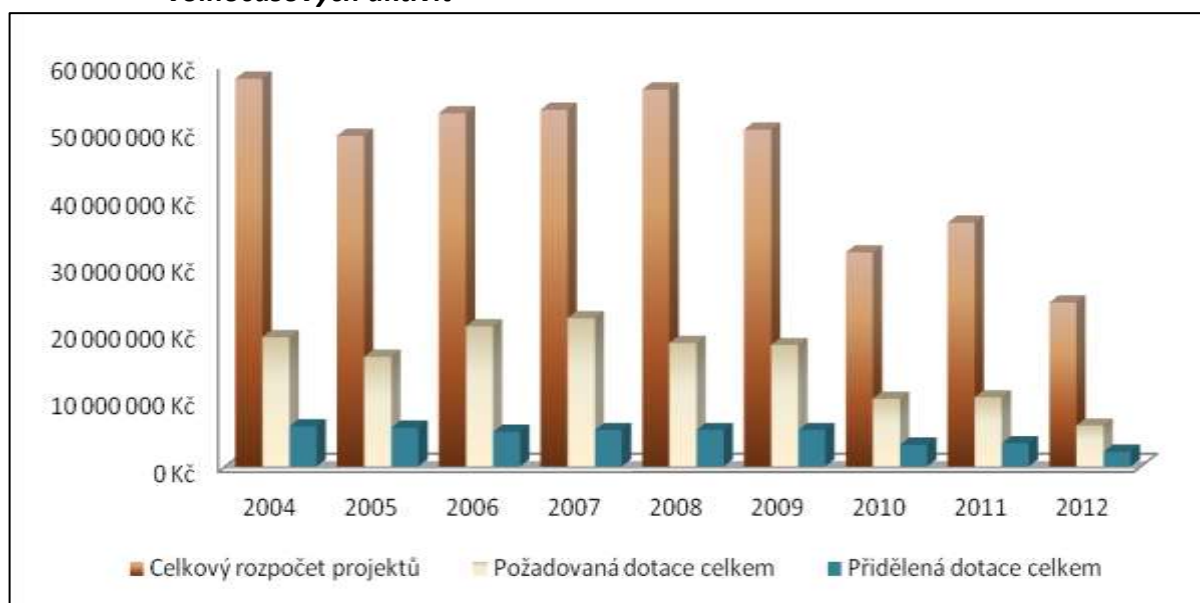
1. Podpora celoroční činnosti místních organizací.
2. Akce pro děti a mládež ve volném čase.
3. Podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže s regionální působností.
4. Podpora celoroční činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností.
5. Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže.

Graf 3: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2012 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ

Graf 4: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2012 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 51: Základní údaje o dotačních programech KHK v oblasti práce s dětmi a mládeží vyhlášených na rok 2012

Program	Název programu	Počet podaných projektů	Požadovaná výše dotace	Počet podpořených projektů	Přidělená výše dotace
12SMR01	Podpora celoroční činnosti místních organizací	43	1 665 390 Kč	34	575 000 Kč
12SMR02	Akce pro děti a mládež ve volném čase	42	1 094 300 Kč	27	380 000 Kč
12SMR03	Podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže s regionální působností	4	1 386 500 Kč	4	990 000 Kč
12SMR04	Podpora celoroční činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností	7	528 500 Kč	7	285 000 Kč
12SMR05	Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže	35	1 426 170 Kč	30	470 000 Kč
Celkem		131	6 100 860	102	2 700 000 Kč

Zdroj: ORRGD KÚ

Společně s dotačními programy na oblast sportu a tělovýchovy bylo v průběhu června - listopadu 2012 připraveno vyhlášení nových dotačních programů na oblast volnočasových aktivit KHK pro rok 2013. Při přípravě těchto programů spolupracoval odbor školství s odborem grantů a dotací. Programy na podporu oblasti práce s dětmi a mládeží a jejich

vyhlášení bylo schváleno Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje 6. 9. 2012 a uzávěrka pro podávání žádostí proběhla 20. 12. 2012.

1.7.6 Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace (dále také jen „NNO“) jsou významným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží. Královéhradecký kraj jejich činnost podporuje zejména pravidelně vyhlášenými dotačními programy. Kromě této podpory spolupracuje KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých sdružení a další subjekty s krajskou i celorepublikovou působností. Pravidelná spolupráce probíhá také s Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy České republiky. V roce 2012 došlo ke změně organizace tzv. regionálních center realizovaných v rámci zabezpečení regionálních aktivit Královéhradeckého kraje v oblasti volného času dětí a mládež. Od ledna 2012 jsou tyto aktivity nově organizovány prostřednictvím příspěvkové organizace kraje - Školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje. V rámci regionálních aktivit je, prostřednictvím ŠZ DVPP, realizována spolupráce s místními neziskovými organizacemi přímo v jednotlivých okresech Královéhradeckého kraje. Zejména v druhé polovině roku 2012 proběhlo mapování neziskových organizací v okresech kraje a vytvoření základní databáze místních NNO, která bude dále doplňována a rozšiřována. V rámci vyhlášených dotačních programů KHK podporuje a sám i realizuje vzdělávací aktivity zaměřené na dobrovolné i profesionální pracovníky pracující s dětmi a mládeží v jejich volném čase. Kromě těchto aktivit byly KHK podpořeny také významné republikové i regionální akce probíhající na území KHK. K nim patří například Bambiriáda 2012, Logická olympiáda 2012 a další. Finanční podpora směřovala i do dalších oblastí činnosti NNO – podpora pořádání dětských táborů, celoroční činnost a materiální vybavení NNO, mezinárodní výměny dětí a mládeže a další aktivity.

1.8 Poradenské služby

Do systému poradenských služeb v KHK patří podle školského zákona školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“): ***pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogická centra.***

Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje má územní pracoviště v každém okresním městě.

Poradenské služby jsou zaměřené na prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů, na vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce s žáky nadanými a mimořádně nadanými, na zmírňování důsledků zdravotního postižení žáků ve speciálních školách, na integraci žáků se zdravotním postižením a se specifickými poruchami učení a chování a na kariérové poradenství. Úkolem poradenských služeb byla i integrace žáků-cizinců ve školách, prevence projevů rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou kulturní a etnické odlišnosti. Dalším úkolem bylo rozvíjení psychologických

a speciálně pedagogických znalostí a profesních dovedností pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Na území KHK je sedm **speciálně pedagogických center (SPC)**, čtyři **střediska výchovné péče (SVP)** a poradenské služby ve školách.

SPC, která jsou součástí škol zřizovaných KHK:

- SPC pro mentálně postižené, Hradec Králové, Hradecká 1231
- SPC pro děti s vadami sluchu a řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549
- SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879
- SPC pro mentálně postižené a pro vady řeči, Náchod, Smiřických 1237
- SPC pro mentálně postižené a pro vady řeči, Trutnov, Žižkova 277

SPC při školách jiných zřizovatelů:

- SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282
- SPC pro tělesně postižené a kombinované vady, Hradec Králové, Hrubínova 1458

Poradenské služby ve školách poskytovali výchovní poradci a školní preventisté rizikového chování ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky škol, případně i školní psychologové a školní speciální pedagogové. V posledních letech vzniklo mnoho pracovních míst školního psychologa a školního speciálního pedagoga na základních školách díky projektům ESF. Výchovní poradci na školách jsou v kontaktu s jednotlivými úřady práce a okresními pracovišti pedagogicko-psychologické poradny, s kterými pravidelně spolupracují v problematice kariérového poradenství.

Střediska výchovné péče jsou organizačně součástí Dětského diagnostického ústavu v Hradci Králové, který zřizuje MŠMT. Jde o střediska preventivní péče pro děti a mládež s projevy problémového chování. Na území KHK byla čtyři střediska výchovné péče, dvě v Hradci Králové a po jednom v Náchodě a v Polici nad Metují.

Jejich pracoviště nabízejí všestrannou preventivně výchovnou péči dětem a mládeži s negativními jevy chování, u nichž ještě nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve speciálních výchovných zařízeních. Jsou koncipována buď jako internátní pobytová výchovná zařízení nebo zařízení, která poskytují ambulantní péči i poradenské služby. Koncepce činnosti těchto pracovišť vychází z terapeutické pomoci postavené na respektování charakteristických rysů osobnosti problémových jedinců. Ve většině případů se úzce spolupracuje s rodiči a také s kmenovou školou dítěte.

1.9 Školská zařízení

1.9.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2011/2012 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili značného množství vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a Národní institut pro další vzdělávání (dále také jen „NIDV“) zřizovaný MŠMT. Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejkvalitnější servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci, a komerční vzdělávací instituce. Podrobnější informace o vzdělávání pedagogických pracovníků jsou uvedeny v kapitole 1.11.

1.9.2 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelné i příležitostné pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými, ze sociálně znevýhodněného prostředí, s dětmi a žáky zdravotně postiženými. Vedle výše uvedených činností se rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílejí na výchově a rozvoji dětí a mládeže.

1.9.3 Střediska volného času

Střediska volného času (dále také jen „SVČ“) Královéhradecký kraj nezřizuje. Ve školním roce 2011/2012 v kraji vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 1 jinou fyzickou či právnickou osobou (tzv. soukromý zřizovatel). Střediska se zabývají nejen činností zájmovou, ale též poskytují metodickou a odbornou pomoc účastníkům, školám a školským zařízením. Akcí pořádaných SVČ se mohou účastnit nejen děti, žáci a studenti, ale také zákonní zástupci nezletilých účastníků, pracovníci škol a školských zařízení, popřípadě další osoby.

Tabulka 52: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2010/2011

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 316	14 411	3 169	173 505	77	2 435
Církev	1	41	348	0	0	0	0
Soukr.*	1	5	18	4	16	0	0
Celkem	26	1 362	14 777	3 173	173 521	77	2 435

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2010.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Tabulka 53: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2011/2012

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 394	15 125	3 256	198 635	76	2 399
Církev	1	48	469	0	0	0	0
Soukr.*	1	5	31	5	24	0	0
Celkem	26	1 447	15 625	3 261	198 659	76	2 399

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2011.

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost základní školy

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- ve sledovaném období pokračoval trend předchozího období – došlo k posílení pravidelné a příležitostné činnosti a k mírnému oslabení činnosti táborové,
- počet útvarů pravidelných činností se zvýšil o 85,
- počet účastníků pravidelných činností vzrostl o 848,
- počet akcí v příležitostné činnosti vzrostl o 88,
- počet účastníků příležitostných činností se zvýšil o 25 138,
- počet táborů se snížil o 1,
- počet účastníků táborových činností se snížil o 36.

1.9.4 Školní družiny a školní kluby

Školní družiny jsou přednostně určeny žákům 1. stupně základní školy a od školního roku 2011/2012 lze do nich přijímat rovněž děti z přípravných tříd základních škol a tříd přípravného stupně základních škol speciálních. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům 2. stupně ZŠ a nižšího stupně víceletých gymnázií či konzervatoří. Žák může být zapsán buď do školní družiny, anebo školního klubu – nikoliv zároveň. Zájmové vzdělávání poskytují tato školská zařízení většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové.

Tabulka 54: Školní družiny ve školním roce 2010/2011

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	13 185	469	5 816	1 718	56 105	69	1 786	3	75
Kraj	19	404	53	293	174	2 365	3	44	0	0
Církev	4	158	2	18	5	200	1	11	0	0
Soukr*	7	306	28	180	90	1 490	6	117	1	14

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2010.

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 55: Školní družiny ve školním roce 2011/2012

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	227	13 819	461	5 657	1 754	58 687	63	1 811	2	48
Kraj	19	387	49	287	163	2 225	1	16	0	0
Církev	4	172	2	22	26	202	0	0	0	0
Soukr*	7	315	29	212	98	1 733	7	137	1	11

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2011.

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 56: Školní kluby ve školním roce 2010/2011

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	16	1 416	96	1 448	365	9 227	20	488	9	298
Kraj	2	16	2	9	26	171	0	0	0	0
Církev	1	255	24	160	5	56	0	0	0	0
Soukr*	3	115	3	25	15	119	2	39	0	0
Celkem	22	1 802	125	1 642	411	9 573	22	527	9	298

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2010.

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 57: Školní kluby ve školním roce 2011/2012

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	16	1 053	85	1 111	228	6 725	13	263	7	246
Kraj	2	21	2	15	20	226	1	8	0	0
Církev	2	363	20	318	42	363	0	0	0	0
Soukr*	3	119	0	0	11	147	2	60	0	0
Celkem	23	1 556	107	1 444	301	7 461	16	331	7	246

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2011.

* jiná právnická/fyzická osoba

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- meziroční změna počtu zařízení je způsobena sloučením dvou základních škol s dalším právním subjektem a opětovným uvedením jednoho školního klubu do provozu,
- zájem o služby poskytované školními družinami se v letech 2010/2011 a 2011/2012 vyvíjel následovně:
 - v rámci pravidelné činnosti vzrostl počet zapsaných k pravidelné docházce o 640 a zároveň se snížil počet účastníků zájmových útvarů o 129,
 - 2 687 narostl počet účastníků příležitostných akcí,
 - počty účastníků pobytových akcí vzrostly o 6 účastníků pobytových akcí do 5 dnů, zatímco pobytových akcí nad 5 dnů se zúčastnilo o 30 účastníků méně,

- zájem o služby poskytované školními kluby se v letech 2010/2011 a 2011/2012 vyvíjel takto:
 - počty účastníků pravidelné činnosti se snížily o 246 zapsaných účastníků k pravidelné docházce a o 198 účastníků zájmových útvarů,
 - počet účastníků příležitostných akcí klesl o 2112,
 - počet účastníků pobytových akcí do 5 dnů se snížil o 196 účastníků, zatímco pobytových akcí nad 5 dnů se zúčastnilo o 52 účastníků méně,
- celkově lze říci, že oproti předchozímu období došlo ve školním roce 2011/2012 ke změně trendu v poskytování zájmového vzdělávání,
- v případě školních družin se dále posilovala pravidelná činnost, nicméně pouze v oblasti účastníků činnosti v rámci oddělení (činnost zájmových útvarů se snížila),
- školní kluby zaznamenaly při stabilním počtu zařízení výraznější útlum činnosti ve všech sledovaných parametrech,
- popsany trend v případě školních klubů je oproti dřívějšímu opačný vzhledem k vývoji středisek volného času (viz výše).

1.9.5 Zařízení školního stravování

Školní stravování má celospolečenský význam, je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Školní jídelny zajišťují stravování dětí, žáků a studentů, snaží se rozvíjet zdravý životní styl a správné výživové návyky od útlého dětství a tím předcházet vývoji nevhodných stravovacích zvyklostí, nesprávnému vztahu k jídlu a především zdravotním problémům, které souvisejí s nadváhou a obezitou a vedou v pozdějším věku k případům nemocí srdce, mozkových příhod, cukrovky, rakoviny a dalších civilizačních nemocí.

Zdravý životní styl lze definovat jako kombinaci vyvážené stravy, která zahrnuje nejen dostatek vitamínů, kvalitních bílkovin, vlákniny a dalších důležitých složek výživy v optimálním poměru a množství, ale i fyzickou aktivitu, vše odpovídající věku daného člověka. Životní styl je ovlivňován řadou faktorů. Základním faktorem je jednoznačně rodina, kde dítě vyrůstá a učí se prvním návykům. Dalším neméně důležitým je společnost a její výchovné působení. Do této oblasti zahrnujeme i vzdělávání a další služby s ním související.

Nadváha a obezita školních dětí má ve světě i u nás stoupající tendenci a proto je nutné, aby škola, která předává dětem a žákům teoretické i praktické informace úzce spolupracovala se školní jídelnou, která může a měla by být místem, kde bude docházet k realizaci, edukaci a úpravě stravovacích návyků.

Většina školních jídelen se snaží připravovat stravu chutnou, vyváženou, esteticky upravenou, aby se strávající nejen nasýtily, ale byli i motivováni ke zdravému stravování. Ke splnění tohoto nelehkého úkolu pomáhá školním jídelnám stále dokonalejší technologické

vybavení, které umožňuje co nejšetrnější úpravu potravin, nové receptury a především kvalifikovaní zaměstnanci, kteří vhodnou sestavou jídelníčků s dostatečným množstvím ovoce, zeleniny, ryb, luštěnin a dalších sledovaných potravin dosahují optimálního plnění výživových dávek za ceny dostupné všem dětem a žákům.

Tabulka 58: Přehled počtu školních jídelen a strážníků ve struktuře pěti okresů Královéhradeckého kraje ve školním roce 2010/2011

	Okres	Počet		Stravovaných celkem	Z toho pracovníků	Z toho dětí,žáků	Kapacita	Přepočtení pracovníci
		zařízení	pod-součástí					
Obec	HK	103	115	19 245	1 961	15 651	24 055	289,5
	JC	70	72	10 430	999	8 277	12 906	174,6
	NA	88	106	14 773	1 545	11 086	15 433	248,2
	RK	66	68	7 585	834	5 715	9 431	140,5
	TU	82	108	15 292	1 614	11 679	19 593	237,1
	Celkem	409	469	67 325	6 953	52 408	81 418	1 089,9
Kraj		13	18	7 247	608	5 541	8 864	99,9
Soukromník*		6	6	429	46	382	480	6,9
Církev		55	61	21 871	3 034	16 052	20 897	281,2
Celkem	483	554	96 872	10 641	74 383	111 659	1 477,9	

Zdroj: MŠMT

Tabulka 59: Přehled počtu školních jídelen a strážníků ve struktuře pěti okresů Královéhradeckého kraje ve školním roce 2011/2012

	Okres	Počet		Stravovaných celkem	Z toho pracovníků	Z toho dětí,žáků	Kapacita	Přepočtení pracovníci
		zařízení	pod-součástí					
Obec	HK	103	116	19 486	1 912	15 992	24 308	285,1
	JC	71	73	10 425	977	8 243	12 906	176,1
	NA	88	106	13 622	1 494	10 571	15 175	238,8
	RK	63	67	7 681	842	5 804	10 233	141,0
	TU	84	110	15 294	1 574	11 795	19 818	237,8
	Celkem	409	472	66 508	6 799	52 405	82 440	1 078,8
Kraj		14	19	6 384	565	4 769	7 420	81,0
Soukromník*		6	7	509	61	445	480	6,9
Církev		53	58	21 223	2 981	15 178	20 937	267,8
Celkem	482	556	94 624	10 406	72 797	111 277	1 434,5	

Zdroj: MŠMT

Tabulka 60: Počty zařízení školního stravování bez ohledu na zřizovatele, stravovaných a pracovníků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012

	2010/2011	2011/2012	Rozdíl	%
Počet zařízení	483	482	-1	-0,2
Počet podsoučástí	554	556	+2	0,4
Stravovaných celkem	96 872	94 624	-2 248	-2,3
- z toho pracovníků	10 641	10 406	-235	-0,2
- z toho dětí, žáků	74 383	72 797	-1 586	-2,1
Přepočtení pracovníci	1 477,9	1 434,5	-43,4	-2,9

Zdroj: OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2010, popř. k 31. 10. 2011.

Z tabulky 60 porovnávající počty zařízení, stravovaných a pracovníků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- stav školních jídelen zřizovaných obcí je vyrovnaný, v Hradci Králové bylo zařazeno do rejstříku škol a školských zařízení jedno místo poskytovaných stravovacích služeb u ZŠ a MŠ, Hradec Králové – Kukleny, dále byla zapsána školní jídelna Třebnouševs, školní jídelna – výdejna MŠ Trutnov, ke sloučení došlo u ZŠ a MŠ Slatina nad Zdobnicí, ZŠ a MŠ Orlické Záhoří a ZŠ a MŠ Olešnice v Orlických horách a ZŠ a MŠ Deštné v Orlických horách. Ve školním roce 2011/2012 změnilo zřizovatele Gymnázium Úpice, nyní zřizované městem Úpice,
- u školních jídelen zřizovaných soukromníkem byla nově zařazena školní jídelna Základní školy speciální NONA, o.p.s., Nové Město nad Metují,
- u školních jídelen zřizovaných církví bylo nově zařazeno další pracoviště MŠ Sion, Hradec Králové,
- u školních jídelen zřizovaných KHK došlo ke změnám, které vyplynuly ze slučování středních a speciálních škol – OA, VOŠ a G Hořice, Speciální ZŠ Červený Kostelec a Úpice a změna zřizovatele Gymnázia Úpice,
- v souvislosti s demografickým vývojem došlo ve stavech stravovaných dětí, žáků, studentů i zaměstnanců škol a školských zařízení k poklesu o 2 248.

1.9.6 Školská poradenská zařízení

Mezi školská poradenská zařízení (dále také jen „ŠPZ“) patří podle školského zákona **pedagogicko psychologické poradny a speciálně pedagogická centra**. Podrobnější informace o nich jsou uvedeny již v kapitole 1.8.

1.9.7 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, podobně jako v předcházejícím období, dostačující, ojedinělé problémy s ubytováním žáků měly pouze místní charakter, naprostá většina žádostí byla vyřízena kladně. Proti školnímu roku

předcházejícímu došlo v roce 2011/2012 ke snížení nevyřízených žádostí o ubytování, a to z 16 na 5 nevyřízených žádostí (o 44 %). Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2010/2011. Ve sledovaném období školního roku 2011/2012 pracovalo v zařízeních 7 asistentů pedagoga.

K 31. 10. 2011 bylo v provozu 44 zařízení, z nichž pouze dvě z nich jsou samostatnými subjekty (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5; Církevní domov mládeže a školní jídelna – výdejna, Denisovo nám. 172, Hradec Králové), zbývající jsou vždy součástí školy.

Tabulka 61: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012

	2010/2011	2011/2012	Rozdíl	%
Počet zařízení	42	44	+ 2	+ 4,7
Počet ubytovaných	3798	3576	- 222	- 5,85
Počet lůžek	5140	3798	- 164	- 3,2
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	201 / 189,6	196 / 177,1	- 5 / - 12,5	- 2,49 / - 6,6

Zdroj: MŠMT a OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2010, popř. k 31. 10. 2011.

Z tabulky 61 porovnávající počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení se navýšil o dvě,
- počet ubytovaných žáků a studentů poklesl o 222 (5,85 %),
- počet vychovatelů (fyzických osob) poklesl o 5 (3,2 %),
- přepočtený úvazek vychovatelů se snížil o 12,5 (6,6 %).

1.9.8 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Mezi zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy v KHK patří dětský diagnostický ústav, dva výchovné ústavy a tři dětské domovy se školou zřizované MŠMT, dále osm dětských domovů (dále také jen „DD“) zřizovaných KHK. Preventivně výchovnou péči zajišťuje diagnostický ústav v Hradci Králové, jehož součástmi jednotlivá střediska výchovné péče jsou.

Další informace v textu se týkají pouze DD zřizovaných KHK.

Dětské domovy, které mají jako součást mateřskou nebo základní školu pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240

- Dětský domov, základní škola, školní družina a školní jídelna Kostelec nad Orlicí, Pelcova 279
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246

Dětské domovy, které nemají školu:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141

Dětský domov, který je zřízen při speciální škole:

- Speciální základní škola, Jaroměř, Palackého 142.

Tuto školu navštěvovali žáci s týdenním, popř. dvoutýdenním pobytem, ale i s denní docházkou.

Tabulka 62: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012

Údaje o dětech celkem	Školní rok			2010/2011	2011/2012
	Počet dětí celkem			257	251
Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní		217	205
		ochrannou		0	0
	předběžného opatření			7	13
	žádosti rodičů			10	8
	dobrovolně prodlouženého pobytu			23	25
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem			149	150
Děti před zahájením školní docházky	Celkem			20	27
	z toho ve věku do 3 let			1	8
Děti po ukončení školní docházky	Celkem			88	74
	z toho	od 15 do 18 let		55	44
		18 let a starší		33	30
		ve střední škole mimo zařízení		85	71
		v pracovním poměru		0	0
		nezařazení		0	0
na vysoké škole, VOŠ		3	3		

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2010, popř. k 31. 10. 2011.

Počty dětí v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy v porovnání s předcházejícím školním rokem opět mírně poklesly. Dlouhodobě vykazuje nejnižší naplněnost dětský domov v Kostelci nad Orlicí, naplněnost se pohybuje mezi 30 a 40 %.

1.9.9 Školská účelová zařízení

Podle Rejstříku škol a školských zařízení působilo v Královéhradeckém kraji celkem pět školských účelových zařízení. Školní polesí a školní hospodářství jsou zřizované KHK a jsou součástí příspěvkových organizací kraje v oblasti školství, kterými jsou Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola a Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice. Primárně jsou určeny k výuce zemědělských resp. lesnických oborů vzdělání a přes ekonomické problémy navazují a rozvíjí jejich dlouholetou tradici odborného vzdělávání. Jedinou školní knihovnou v KHK zařazenou do školských účelových zařízení je školní knihovna, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové, kterou zřizuje obec Předměřice nad Labem.

Samostatnými ekonomickými subjekty zřízenými KHK jsou zbylá dvě školská účelová zařízení. Jedná se o Středisko služeb školám, Náchod, Kladská 733 a Plavecké školy Zéva, Hradec Králové, Eliščino nábř. 842.

1.9.9.1 Středisko služeb školám

Středisko služeb školám, Náchod, Kladská 733 je příspěvková organizace KHK, která napomáhala jako každoročně školám a školským zařízením zajišťovat poradenské, informační či ekonomicko-administrativní služby, zabezpečovala materiálně-technické služby (např. prodej učebních pomůcek, školních potřeb a nábytku) a podílela se různými způsoby na zajišťování činnosti škol a školských zařízení v KHK.

1.9.9.2 Plavecká škola

Hlavní činností Plavecké školy Zéva, Hradec Králové, Eliščino nábř. 842 je organizace a realizace plavecké výuky pro žáky 1. stupně základních škol v rámci povinné tělesné výchovy a předplavecké výuky dětí z mateřských škol. V rámci doplňkové činnosti nabízela plavecká škola ve sledovaném období tak jako každoročně pestrou řadu plaveckých aktivit pro klienty různých věkových kategorií. Od zřizovatele nedostává finanční příspěvek na mzdové prostředky, hospodařila s finančními prostředky získanými vlastní činností, přijatými od subjektů na základě uzavřených hospodářských smluv o provedení plavecké výuky a s prostředky získanými v doplňkové činnosti.

1.9.9.3 Přípravný stupeň základní školy speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální je ze zákona určen pro děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, zřizovatel jej zřizuje při základních školách speciálních. V uplynulém školním roce bylo v kraji v přípravném stupni ZŠS vykázáno 11 dětí. Děti mohou přípravný stupeň navštěvovat až 3 roky.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2011/2012 významnou roli ŠZ DVPP KHK. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK ve školním roce 2011/2012 celkem 783 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty, matematika a fyzika, biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

Tabulka 63: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2010/2011 a 2011/2012

Období	Počet plán. akcí	Počet uskut. akcí	Prům. měs. počet akcí	Celk. počet účastníků	Prům. měsíční počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci	Přepočtený počet pracovníků zařízení
2010/2011	875	506	51	6 563	656	12,9	9,5
2011/2012	783	499	50	6 278	628	12,6	9,5

Zdroj: ŠZ DVPP KHK

Poznámka: údaje platné za období 1. 9. 2010 – 30. 6. 2011, popř. 1. 9. 2011 – 30. 6. 2012.

Z tabulky 63 porovnávající počty akcí ŠZ DVPP KHK vyplývá:

- Počet nabízených akcí se snížil o 92 (10,5 %),
- Celkový počet uskutečněných akcí se snížil o 7 (1,4 %),
- Celkový počet účastníků se snížil o 285 (4,5 %).

Nižší počet uskutečněných vzdělávacích akcí a počet účastníků souvisí se stále se zhoršující finanční situací škol a školských zařízení, neboť každoročně dochází ke snižování částky na ONIV a tím k omezení možností zaměstnanců škol a školských zařízení účastnit se dalšího vzdělávání. Dalším důvodem je také zapojení škol a školských zařízení do nejrůznějších projektů. 27 vzdělávacích programů se uskutečnilo na objednávku přímo ve školách a školských zařízeních.

Tabulka 64: Počty akcí v ŠZ DVPP KHK zaměřených na jednotlivé obory ve školním roce 2010/2011

Oblast	Celkový počet účastníků	Počet akcí	Průměrný počet účastníků
Management	1 333	71	18,7
Pg/Ps	1 787	110	16,2
Humanitní obory	449	41	10,9
Přírodovědné obory	187	16	11,6
Výuka cizích jazyků	336	40	8,4
ICT	107	8	13,3
Výchovy	892	116	7,6
Ostatní oblasti	1 472	104	14,1
Celkem	6 563	506	12,9

Zdroj: ŠZ DVPP KHK

Poznámka: údaje platné za období 1. 9. 2010 – 30. 6. 2011.

Tabulka 65: Počty akcí v ŠZ DVPP KHK zaměřených na jednotlivé obory ve školním roce 2011/2012

Oblast	Celkový počet účastníků	Počet akcí	Průměrný počet účastníků
Management	1 030	52	19,8
Pg/Ps	1 541	108	14,3
Humanitní obory	505	45	11,2
Přírodovědné obory	324	27	12,0
Výuka cizích jazyků	402	52	7,7
ICT	263	33	7,9
Výchovy	802	98	8,2
Ostatní oblasti	1 411	84	15
Celkem	6 278	499	12,6

Zdroj: ŠZ DVPP KHK

Poznámka: údaje platné za období 1. 9. 2011 – 30. 6. 2012.

K nejvíce obsazovaným akcím patřily následující akce:

Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a internátů (97 účastníků), Závěrečná konference k projektu Ředitel 2012 (74 účastníků), Nekázeň ve školském prostředí (69 účastníků), Neklidné a neposlušné dítě a co s ním (68 účastníků), Hodnocení ve vzdělávání (47 účastníků), Novela Zákona o pedagogických pracovnících (46 účastníků), Zahraniční stáž Finsko (44 účastníků), Jak postupovat při oprávněných požadavcích vůči druhým (40 účastníků), Tvorba jednoduché prezentace v Power Pointu (39 účastníků), Vybrané kapitoly z trestního práva (37 účastníků), Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních

požitků za rok 2011 (36 účastníků), Právní vědomí učitelky MŠ (34 účastníků), Aktuální změny v Zákoníku práce (34 účastníků), Sborovna a vztahy v ní (32 účastníků), Dvoudenní setkání ředitelů ZŠ a MŠ (32 účastníků), Jak na výchovu (31 účastníků), Tanečky ve škole (31 účastníků) a Vedení účetnictví a hospodaření příspěvkových organizací ve školské praxi (31 účastníků).

V daném školním roce byla realizována následující kvalifikační studia:

- Studium pro ředitele škol a školských zařízení, Studium pedagogiky A a B, Studium pro výkon specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů a Asistent pedagoga.
- Organizace uspořádala 1 akci celostátního charakteru – Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a internátů a 1 zahraniční stáž zaměřenou na poznání školského systému Finska.

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Aktivity dalšího vzdělávání dospělých probíhaly v KHK v centrech odborného vzdělávání zřízených při čtyřech středních školách zřizovaných KHK, ale i na dalších středních školách v KHK, které jsou často partnerskými organizacemi zmiňovaných COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z ESF. Jednotlivá COV průběžně sledovala situaci na trhu vzdělávání i na trhu práce a pružně reagovala na měnící se podmínky.

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Hradební 1029 - **Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie,**
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocolova 1338 - **Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu,**
- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931 - **Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví,**
- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola - **Centrum odborného vzdělávání v lesnictví.**

Zastupitelstvo KHK dne 24. 3. 2011 schválilo realizaci a financování projektů podpořených Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod, jejichž žadatelem je KHK:

- **COV pro nejmodernější technologie obrábění dřeva** při Střední uměleckoprůmyslové škole hudebních nástrojů a nábytku, HK, 17. listopadu 1202,

- **COV pro elektrotechnický a strojírenský průmysl** při Integrované střední škole, Nová Paka, Kumburská 846.

Tato dvě nová COV by měla být dokončena začátkem roku 2013 a doplnit tak nabídku dalšího vzdělávání v KHK.

Ve sledovaném období pokračoval projekt UNIV 2 KRAJE, jehož cílem je postupná proměna škol v centra celoživotního učení. Školy zapojené do projektu kromě výuky počátečního vzdělávání připravily a nabízely vzdělávací programy pro dospělé. Ty byly vytvářeny zejména na základě požadavků úřadu práce a sociálních partnerů. Rozšíření vzdělávací nabídky bylo motivací ke zvýšení účasti obyvatel na dalším vzdělávání a zároveň řešením, jak využít materiální a personální podmínky škol při stávajícím propadu počtu žáků v období demografického poklesu.

Projekt UNIV 2 KRAJE je národní projekt Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jehož řešitelem je Národní ústav odborného vzdělávání. Projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky. Do tohoto projektu je v KHK zapojeno 22 škol. V rámci všech středních škol v KHK se stalo **autorizovanou osobou k 31. 8. 2012 již 18 škol pro celkem 63 různých dílčích kvalifikací.** Podrobný přehled je v příloze 7 VZ – Autorizované osoby.

Tabulka 66: Seznam autorizovaných osob z řad středních škol v KHK

	Název autorizované osoby (školy)
1	Obchodní akademie, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.
2	Odborné učiliště, Hradec Králové, 17. listopadu 1212
3	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
4	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Trutnov, Volanovská 243
5	Střední odborná škola ochrany osob a majetku Malé Svatoňovice s.r.o.
6	Střední průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště, Nové Město nad Metují, Školní 1377
7	Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum, Dobruška
8	Střední škola a Základní škola, Nové Město nad Metují
9	Střední škola aplikované kybernetiky s.r.o.
10	Střední škola hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o.
11	Střední škola hotelnictví a společného stravování, Teplice nad Metují
12	Střední škola informatiky a služeb, Dvůr Králové nad Labem, Elišky Krásnohorské 2069
13	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
14	Střední škola řemeslná, Jaroměř, Studničkova 260
15	Střední škola zahradnická, Kopidlno, náměstí Hilmarovo 1
16	Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202
17	Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
18	Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931

Zdroj: NÚV

1.13 Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji

1.13.1 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování

Prevence rizikového chování je plněna v souladu se Strategií prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009-2012, Strategií protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011-2015, Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2012-2016 a Realizačním plánem koncepce prevence kriminality na léta 2012 až 2016 v Královéhradeckém kraji.

Preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními v KHK v roce 2012 účelově dotované z finančních prostředků MŠMT

V roce 2012 bylo podáno 21 žádostí do vyhlášeného dotačního programu v působnosti resortu MŠMT na neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizik chování pro školy a školská zařízení a NNO, které realizují preventivní programy ve školách a školských zařízeních v KHK.

Podpořeno bylo celkem 15 žádostí: 1 nestátní neziskové organizace, 1 školského poradenského pracoviště, 2 projekty Pedagogicko-psychologické poradny KHK, 1 speciální základní školy, 2 středních škol a 8 základních škol.

Školy a školská zařízení byly podpořeny pro realizaci aktivit v oblasti protidrogové politiky částkou 374 094 Kč, v oblasti prevence kriminality částkou 256 264 Kč. Nestátní nezisková organizace obdržela částku 203 369 Kč. Celkem tedy získal Královéhradecký kraj 833 727 Kč.

Dotační program Královéhradeckého kraje v oblasti primární prevence

V souladu s Dotační strategií Královéhradeckého kraje 2010 - 2013 vyhlásil KHK pro rok 2012 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, na které vyčlenil finanční prostředky v celkové výši 450 000 Kč.

V této oblasti byly vyhlášeny programy:

- 12SMP01 Programy zaměřené na prevenci rizikového chování,
- 12SMP02 Program podpory a rozvoje zdravého životního stylu.

Do programu 12SMP01 podalo žádost 50 subjektů, z nichž bylo podpořeno 27 žádostí v celkové výši 339 000 Kč.

Do programu 11SMP02 podalo žádost 13 subjektů, z nichž bylo podpořeno 10 žádostí v celkové výši 111 000 Kč.

Dne 19. 12. 2011 byla uspořádána informativní schůzka určená žadatelům o dotace v oblasti volnočasových aktivit, tělovýchovy a sportu, vzdělávání a prevence pro zhruba asi 100 zájemců.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

Zdravé klima škol

Konference proběhla v březnu 2012 v prostorách KÚ KHK. Obsahem konference „Zdravé klima škol“ bylo seznámení s výstupy projektu podporovaného ESF s názvem "Společnou cestou ke zdravému klimatu škol" ze ZŠ a MŠ Josefa Gočára, Tylovo nábřeží 1140, Hradec Králové, který byl škole schválen na jaře 2010.

Dítě a droga

V říjnu 2012 uspořádal Krajský úřad KHK ve spolupráci se Školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje konferenci, které se zúčastnilo asi 80 posluchačů z řad škol a školských zařízení. Tématem konference byly:

- Aktuální otázky v oblasti prevence rizikového chování z pohledu MŠMT
- Vývoje české protidrogové politiky
- Slepé cesty primární prevence.
- Návykové látky ve školní praxi
- Projekt prevence rizikového chování v MŠ „Nebojím se říkat NE“
- Testování dětí a mládeže na ovlivnění/užití návykových látek
- Diagnostika závislostí a varovnými příznaky u adolescentů
- Systémem a terapie závislostí.

Školní násilí

Dne 23. 3. 2012 proběhl v Janovičkách vzdělávací program hrazený z prostředků KÚ KHK s lektorkou Mgr. Michaelou Veselou z občanského sdružení Společně k bezpečí.

Cílem je naučit účastníky zacházet se školním násilím, rozpoznat ho, identifikovat, zjistit jeho příčiny a navrhnout způsoby řešení, eliminace nebo vytvořit nápravně výchovný plán ve spolupráci se žákem a jeho zákonnými zástupci.

Seminář Školní poradenství

Dne 22. 11. 2012 proběhl seminář s názvem Školní poradenství uspořádaný odborem školství v sále zastupitelstva Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Přednášející byla opět Mgr. Michaela Veselá. Zúčastnilo se ho 162 účastníků - školní poradenští pracovníci, zaměstnanci Pedagogicko-psychologické poradny KHK i zaměstnanci odborů sociálně-právní ochrany dětí při obecních úřadech obcí s rozšířenou působností.

Cílem přednášky bylo seznámit školní poradenské pracovníky s možnostmi školy při poskytování poradenských služeb, platnou legislativou, fungováním školních poradenských týmů a dalších možnostech vytváření poradních orgánů ředitele/ky školy.

ŠZ DVPP KHK ve školním roce 2011/2012 uskutečnilo celkem 20 vzdělávacích programů v oblasti prevence rizikového chování za účasti 571 pedagogů.

Královéhradecký kraj podporoval prevenci rizikového chování dalšími aktivitami:

Ve dnech 15. 2. 2012 a následně 14. 3. 2012 uspořádala pracovní setkání se zástupci nestátních neziskových organizací a školských poradenských pracovišť s cílem prohloubení a vzájemné informovanosti a spolupráce v rámci zajištění efektivní a funkční sítě služeb v oblasti primární prevence.

Pro jednotlivé metodičky prevence při PPP zakoupena interaktivní hra Cesta labyrintem města (5 ks) za 23 975 Kč.

Částkou 1 186 Kč bylo podpořeno zakoupení metodik „Unplugged“ – metodika prevence užívání návykových látek - program aplikují metodičky prevence při PPP. Garantem programu je Státní zdravotní ústav.

Částka 5 425 Kč byla věnována na zakoupení metodik k programu Normální je nekouřit pro metodičky prevence při PPP, které jsou proškoleny k aplikaci programu.

Specializační studium pro školní metodiky prevence

Podle zákona č. 563/2004 Sb. a § 9 písm. c) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků má každý školní metodik prevence možnost získat odbornou kvalifikaci pro svoji činnost studiem k výkonu specializovaných činností. V praxi absolvování tohoto specializačního studia komplikuje fakt, že jde o studium dlouhodobé a finančně poměrně nákladné.

Ve školním roce 2011/2012 ukončilo 21 školních metodiků prevence čtyřsemestrové studium při ŠZ DVPP pro získání způsobilosti k výkonu specializačních činností v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Škola podporující zdraví

Do výše uvedeného vzdělávacího projektu je v současné době přihlášeno 26 škol z KHK, 2 mateřské, 17 základních, 6 středních a 1 vyšší odborná. KHK má poměrně vysoké procentuální zastoupení z celé ČR. V současné době program poměrně stagnuje, přestože KHK na podporu těchto škol vypisuje dotační program.

1.13.2 Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta a výchova k udržitelnému rozvoji

Podpora environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (dále také jen „EVVO“) vede ke zvyšování ekologického vědomí obyvatel kraje, vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu a znalosti o prostředí kolem nás. Důležitou součástí je i provázanost s oblastí sociální, ekonomickou a kulturní a pochopení provázaností, které tato vazba vytváří. Školy a školská zařízení vycházely při realizaci EVVO nejen z DZ KHK 2012, ale též z Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Královéhradeckého kraje a Akčního plánu EVVO pro léta 2008–2012. Environmentální výchova je jako jedno z průřezových témat nedílnou součástí školních vzdělávacích plánů.

K rozvoji EVVO přispívali významnou měrou školní koordinátoři EVVO. Více jak 70 z nich již absolvovalo specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovacích hodin.

Nezastupitelnou roli v EVVO měl krajský koordinátor ekologické výchovy, tuto funkci zastávalo i ve školním roce 2011/2012 Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER (dále také jen „SEVER“). Pro školy zajišťoval krajský koordinátor tradiční krajskou konferenci KAPRADÍ 2011, která se uskutečnila v říjnu 2011 v prostorách Základní a Mateřské školy Úprkova v Hradci Králové. Tohoto setkání se zúčastnilo cca 50 pedagogů ze základních a středních škol a dalších 30 účastníků z různých organizací. Pro mateřské školy připravil krajský koordinátor 3. regionální setkání mateřských škol KAPRADÍČKO, kterého se zúčastnilo 40 ředitelky a učitelky. V rámci krajské koordinace SEVER dále poskytuje školám metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Nadále pokračoval také projekt M.R.K.E.V (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), do kterého je zapojeno 80 základních a středních škol, pro mateřské školy probíhá obdobný projekt MRKVIČKA, do kterého je zapojeno 60 mateřských škol.

Síť středisek ekologické výchovy v KHK poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů a to jak krátkodobých, tak dlouhodobých. Největší objem ekologických výukových programů poskytuje SEVER, který v roce 2011/2012 uskutečnil více jak 300 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 5000 žáků všech typů škol.

Školy dále hojně využívají programy středisek jako: INEX-SDA Kostelecké Horky, Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice, ZOO Dvůr Králové a Správy KRNP. Nabízené programy byly zaměřeny např. na poznávání a pochopení přírody a přírodních vztahů a vazeb, na mezilidské vztahy a fungování lidské společnosti, na stav životního prostředí, na postavení člověka v přírodě a jeho historický vývoj apod.

SEVER také organizačně zajišťoval společný grantový a asistenční program Škola pro udržitelný život. Cílem programu je vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje a zapojení veřejnosti do konkrétních akcí směřujících ke zlepšení životního prostředí v místě. Iniciačními centry udržitelného rozvoje a změn v obci se stávají školy, které následně projekty realizují. V rámci tohoto programu byla finančně podpořena škola: SŠ hotelnictví a společného stravování, Teplice nad Metují, projekt: Altán pro netradiční výuku a odpočinek, částkou 35 000 Kč.

SEVER je garantem i dalších projektů, do kterých je zapojena řada škol z celého kraje, k nejdůležitějším patří mezinárodní projekt SIEU - Školy pro inteligentní využívání energie, Ekoškola, Putování časem a prostorem, Za Naturou na túru a Týden pro udržitelný život, Globální výchovou za spravedlivější svět!.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO byl úspěšně dokončen projekt Environmentální vzdělávání pedagogů a probíhal projekt Sever školám, školy sobě. V rámci projektů byly ve školním roce 2011/2012 realizovány odborné semináře pro pedagogy, vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference a další.

1.13.3 Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků nár. menšin

Jednou ze zásad, na nichž je založeno vzdělávání, je rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu nebo jiného postavení občana. Vzdělávání přitom pomáhá vyrovnávat se se vzrůstající národnostní a etnickou rozdílností doprovázenou někdy výrazně jinými kulturními zvyky.

V zájmu naplnění výše zmíněné zásady jsou pro děti se sociálním znevýhodněním na základních školách zřizovány přípravné třídy a ve školách všech stupňů se vytvářejí pracovní místa asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním.

Tabulka 67: Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2010/2011	7	7	81
2011/2012	6	6	80

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010 a 30. 9. 2011.

Z tabulky 67 porovnávající školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- ve školním roce 2011/2012 na jedné škole nebyla oproti roku předchozímu otevřena přípravná třída,
- celkový počet dětí vzdělávajících se v přípravných třídách nicméně zůstal mezi roky 2010/2011 a 2011/2012 víceméně stabilizovaný.

Od roku 2005 je MŠMT každoročně vyhlašován rozvojový program umožňující školám, v nichž se vzdělávají žáci se sociálním znevýhodněním, žádat o dotaci na asistenty pedagoga pro tyto děti, žáky a studenty na období jednoho kalendářního roku.

Tabulka 68: Asistenti pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním

Kalendářní rok	Počet škol	Počet asistentů pedagoga	Výše přidělené dotace
2011	14	18	2 470 705,- Kč
2012	19	34	5 301 899,- Kč

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Z výše uvedené tabulky porovnávající kalendářní roky 2011 a 2012 vyplývá:

- ve sledovaném období se výrazně zvýšil počet škol a asistentů pedagoga; důvodem nicméně je, že rozvojový program byl pro rok 2012 rozšířen i na asistenty pro žáky se zdravotním znevýhodněním – vzhledem k nastavení žádostí o dotaci nelze z celkových údajů vybrat pouze sociální znevýhodnění,
- výše poskytnuté dotace výrazně vzrostla nad rámec zvýšení počtu asistentů – MŠMT vyčlenilo na rozvojový program vyšší částku a žádosti mohly být financovány ve vyšším procentu než v minulých letech.

Z celkového počtu škol, na nichž působili v roce 2012 podpoření asistenti pedagoga, bylo 9 škol zřizovaných krajem, 9 škol obcemi a jedna soukromá.

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím v roce 2011/2012 se lišil od trendu předchozích období, jímž doposud byla akcelerace tempa růstu počtu dětí cizinců; poprvé po delší době došlo k poklesu tohoto počtu.

Tabulka 69: Vzdělávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2010/2011

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	151	56	39	20
Základní školy	505	140	81	83
Střední školy	264	77	64	43
Vyšší odborné školy	5	1	0	3
Celkem	925	274	184	149

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010.

Tabulka 70: Vzdělávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2011/2012

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	161	54	39	30
Základní školy	440	129	64	87
Střední školy	246	70	67	41
Vyšší odborné školy	7	0	0	4
Celkem	854	253	170	162

Zdroj: MŠMT

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2011.

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- ve školním roce 2011/2012 bylo na školách v Královéhradeckém kraji vzděláváno 854 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství – ukrajinské, vietnamské a slovenské – tvořila 68,5 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců,
- oproti školnímu roku 2010/2011 došlo k poklesu počtu dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 7,7 %, ovšem podíl tří nejčastěji zastoupených občanství se zvýšil o 2,9 %.

K zajištění povinné školní docházky pro žáky z jiných států Evropské unie patří i překonání jazykové bariéry. K tomuto účelu odbor školství na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků zvýhodňoval a podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou přípravu výuky českého jazyka žákům ze zemí EU, jejichž seznam je zpřístupněn na webových stránkách kraje.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje zároveň do své vzdělávací nabídky i nadále zařazovalo akreditovaný program „Čeština pro cizince“ určený pedagogickým pracovníkům, kteří vzdělávají děti ze zemí EU.

2. Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2012 odbor školství KÚ KHK na základě ustanovení §§ 161-163 školského zákona rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromou osobou.

Převážná část dotací byla určena na tzv. přímé výdaje na vzdělávání - na mzdové prostředky, na náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání.

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly KHK přiděleny MŠMT normativně podle počtu žáků prostřednictvím republikových normativů. Školám a školským zařízením jsou odborem školství KÚ KHK přidělovány prostřednictvím krajských finančních normativů.

Finanční zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2012 bylo výrazně komplikované z důvodu nedostatečného pokrytí nárůstu tarifů pedagogů rozpočtem dotace od MŠMT (nová tarifní tabulka platná od 1. 1. 2012) a následného vázání finančních prostředků na mzdy a odvody ve výši 2,15% dle usnesení vlády č. 178 ze dne 21. března 2012. Pokračovala oddělená regulace limitů mzdových prostředků pro pedagogy a nepedagogické zaměstnance, zavedená v r. 2011. Zcela nedostatečné bylo finanční zabezpečení v oblasti přímých ostatních neinvestičních výdajů – pokles oproti r. 2011 činil dalších 34,47%.

S malou rezervou (1,4 %) byl splněn limit počtu zaměstnanců (limit 11775,9 x skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF: 11664,956, z toho 54,605 hrazeno z ESF). Tato rezerva se oproti r. 2011 mírně zvýšila.

Rozvojovými programy MŠMT byly řešeny specifické tituly. Jejich počet byl oproti předchozímu roku menší. Mezi finančně nejvýznamnější v roce 2012 patřily tyto rozvojové programy:

- Financování asistentů pedagogů v soukromých a církevních speciálních školách: poskytnuto školám 3 771,28 tis. Kč,
- Asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním: 5122,967 tis. Kč,
- Rozvojový program na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání žáků se sociokulturním znevýhodněním: poskytnuto 1 438,293 tis. Kč.

Mimo režim rozvojových programů MŠMT byly prostřednictvím účtu kraje poskytovány zejména dotace z OP VK, nejvýznamnější byly dotace na:

- Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách (5838,3 tis. Kč pro krajské a 90772,6 tis. Kč pro obecní ZŠ),

- Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách (46288,2 tis. Kč pro krajské a 522,5 tis. Kč pro obecní ZŠ).

Prostředky r. 2011 z dotace na „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb.“ a na „Podporu řešení specifických problémů RgŠ v jednotlivých krajích s přihlédnutím k rozdílné hustotě osídlení a s tím spojené rozdílné hustotě sítě škol a školských zařízení na území jednotlivých krajů na rok 2011“ MŠMT pro rok 2012 zahrnuje do normativně rozepisovaných prostředků na přímé výdaje na vzdělávání.

Přehled oblastí podpořených rozvojovými programy a příslušných finančních objemů je uveden v tabulkách Přílohy 1. (tabulka č. 1.a, 1.d)

V samostatné působnosti kraje odbor školství KÚ KHK zajišťoval zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK a výdajů na reprodukci majetku kraje svěřeného těmto organizacím.

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2012 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem představoval částku 11700,0 tis. Kč v ostatních běžných výdajích z rozpočtu kraje, 1373,0 tis. Kč ze státního rozpočtu na soutěže, 800 tis. Kč v kapitálových výdajích.

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31.12.2012, včetně krajských prostředků a dotací obdržaných v r. 2012 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena v Příloze 1 (tabulka 1.a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v Příloze 1 (tabulky 1.b a 1.c) vyčísleny i objemy roku 2011 a 2010. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu roku MŠMT.

V tabulkách Přílohy 2 přikládáme celkový přehled rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou rozlišeny dle zřizovatele pro krajské a obecní subjekty (soukromé školy jsou financovány odlišně).

Přílohy 3 – 5 jsou zaměřeny na skutečné čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity sumáře z výkazů P1-04 jednotlivých organizací za 1.– 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku. Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách ekonomické části výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem

Výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

V krajském školství bylo financování velmi negativně ovlivněno prohlubujícím se poklesem počtu žáků středních škol. Změny výkonů rozhodných pro rozpočet dotace z MŠMT: pokles výkonů středních škol o 4,95% a pokles výkonů VOŠ o 2,26% oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2011. Pro rok 2012 i 2011 byli do výkonů v rozpisu rozpočtu republikovými normativy z MŠMT započtení i žáci denního nástavbového studia. Pokles žáků v září 2012 nadále pokračoval a byl zohledněn v aktualizovaném rozpočtu jednotlivých škol.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2012 činila 1 584 311,5 tis. Kč. Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1.d) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2 (tabulka 2.a).

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace (zejména na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2011 došlo ke snížení o 131,85 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. pokles o 3,17%).

Tabulka 71: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2010 - 2012

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2012	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2011	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2010	Meziroč. snížení počtu zaměstnanců 2012-2011
Celkem	4104,334	4 235,094	4 330,893	-130,76
- ze stát. rozp.	4021,319	4 153,169	4 241,493	- 131,85

Zdroj: OŠ KÚ

Změny úvazků od září 2012 se promítly v přepočtu na celý rok z jedné třetiny své velikosti.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2012 jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové neinvestiční prostředky, poskytnuté z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2012 částku 352 082 tis. Kč (na provoz, grantové programy, dotace určené na předfinancování

a spolufinancování evropských projektů), z toho na provozní výdaje a odpisy 346 437,3 tis. Kč. K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (dále také jen „FRR“).

V roce 2012 byl celkový objem neinvestičních prostředků pro příspěvkové organizace školství z rozpočtu kraje ve srovnání s rokem 2011 vyšší o 8424,8 tis. Kč (v r. 2011 objem včetně grantů a dotací na kofinancování a předfinancování projektů, bez FRR činil 343657,2). Došlo tak k určité konsolidaci finančního zabezpečení provozu škol po finančně slabších letech 2010 a 2011.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 5789,8 tis. Kč, z toho částka 3679,5 tis. Kč byla zaplacená krajem na nájemné.

Organizacím byl stanoven odvod z investičního fondu v celkové výši 31 507,7 tis. Kč (standardně při rozpisu rozpočtu pro rok 2012 byly odvody napočteny ve výši 60% odpisů).

Ostatní odvody příspěvkových organizací zřizovateli, které tvoří nedaňové příjmy odvětví, představovaly částku 419,1 tis. Kč.

Kapitálové příjmy z prodeje nemovitého majetku kraje ve školství, zapojené v r. 2012 do rozpočtu školství, činí 3615,3 tis. Kč.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje, svěřený školám a školským zařízením, byly finančně kryty zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem, rozpočtovaný pro odvětví školství ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK v závěru roku 2012, představoval částku 84357,0 tis. Kč – ve srovnání s rokem 2011 (147 257,7 tis. Kč) je to méně. Z tohoto objemu bylo schváleno 59258,2 tis. Kč na investiční transfery PO, 24 342,8 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 756,0 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na neinvestiční výdaje kraje pro školství. Rok 2012 lze tak z pohledu výše prostředků ve FRR hodnotit jako nepříznivý.

Vedle FRR pak ve značné míře byly vynakládány prostředky na akce spolufinancované z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod a OP Životní prostředí. K tomuto bylo v rozpočtu školství po 5. změně rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 114 701,6 tis. Kč (k 31. 12. 2011 částka 144 605,5 tis. Kč). Podstatná část těchto prostředků se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů.

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů nadále výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na rozvojové programy a granty u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2012 zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze 1

(tabulka 1.d). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353.

Na grantové programy pro školství a prevenci bylo z rozpočtu kraje vyčleněno celkem 1395,9 tis. Kč – z toho 730,9 tis. Kč obdržely na projekty krajské školy, pro oblast volnočasových aktivit a sportu 7496,2 tis. Kč – z toho 273,0 tis. Kč obdržely krajské školy.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v r. 2012 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 5063,374 tis. Kč (4 939,3 tis. Kč v r. 2011). Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden – červen 2012 a září – prosinec 2012.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Pro financování škol a školských zařízení, zřízených obcemi, byly i pro rok 2012 v oblasti mzdových prostředků klíčové změny výkonů rozhodných pro rozpočet: nárůst výkonů v mateřských školách o 4,2 % a zastavení poklesu výkonů základních škol (-0,44 %) oproti výkonům pro rozpis rozpočtu r. 2011. V září 2012 došlo k dalšímu nárůstu počtu dětí v MŠ, ale i nárůstu počtu žáků ZŠ.

Úroveň finančního zabezpečení v obecním školství byla obdobně špatná jako ve školství krajském (viz komentář v úvodu). V oblasti ostatních neinvestičních výdajů byla situace velmi napjatá (mimo jiné základní školy nebyly schopny obnovovat učebnice, které mají žákům poskytovat zdarma).

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2012 činila 2 663 178,5 tis. Kč. Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1.d) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2 (tabulka 2.a).

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti r. 2011 došlo ke zvýšení o 13,875 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. nárůst o 0,18%).

Tabulka 72: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2010 - 2012

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2012	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2011	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2010	Meziroč. změna počtu zaměst. 2012-2011
celkem	7889,313	7 858,945	7 821,446	+30,368
- ze stát. rozp.	7643,637	7 629,762	7 583,220	+13,875

Zdroj: OŠ KÚ

Změny souvisí s pokračujícím nárůstem počtu dětí v mateřských školách a zastavením poklesu počtu žáků v základních školách. Od r. 2011 jsou v údajích o obecním školství zahrnuty i počty zaměstnanců Městského gymnázia a střední odborné školy Úpice.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2012 jsou uvedeny v Přílohách 3 až 5.

Výdaje na rozvojové programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace od MŠMT v roce 2012 školám a školským zařízením, zřízeným obcemi, jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1.d). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny dotační tituly mimo ÚZ 33353. Prostředky na projekty z OP VK a dotace na podporu informačních center pro mládež jsou průtokovou dotací, z tohoto důvodu se u obecních škol do rozpočtu kraje nezahrnují (bilance v tab. 1.a).

Velmi negativně je nutno hodnotit zrušení program na školní vybavení žáků 1. ročníku ZŠ.

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 466,0 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 283,0 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Převážnou část prostředků, poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením, tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). MŠMT k profinancování soukromých škol kraji poskytlo 195100 tis. Kč.

Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2012 též zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT.

Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu (od MŠMT) jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1.d).

Z programu podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v roce 2012 z prostředků kraje čerpáno jednou školou 271,9 tis. Kč (v r. 2011 celkem 212,6 tis. Kč).

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 63,0 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity 83,0 tis. Kč.

2.4 Agregované přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta

Kalkulace jednotkových agregovaných nákladů škol a školských zařízení v letech 2010 - 2012 pro jednotlivé kategorie výkonů (děti, žáky a studenty) je uvedena v Příloze 2. Je odvozena z **rozpočtovaných** přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Objemy jsou promítnuty do výdajů souvisejících s jednotlivými věkovými skupinami dětí, žáků a studentů pomocí klíče MŠMT, kterým byly konstruovány republikové normativy. V řádcích pod tabulkami jsou vyčísleny počty žáků pro rozpis rozpočtu metodou republikových normativů a jednotkové agregované náklady na dítě, žáka, studenta příslušné věkové skupiny. Příspěvkové organizace školství normativním rozdělením prostředků dle jednotlivých součástí nejsou vázány, musí dodržet pouze stanovené závazné rozdělení limitů mzdových prostředků za organizaci jako celek.

3. Závěry výroční zprávy v Královéhradeckém kraji

V oblasti předškolního vzdělávání i nadále docházelo ke zvýšenému zájmu o přijetí dětí do mateřských škol, poptávka převyšovala jejich kapacitní možnosti. Mateřské školy dle svých materiálních a technických možností na zvyšující se počet žádostí reagovaly, a ve spolupráci se svými zřizovateli vytvářely podmínky pro přijetí vyššího počtu dětí. Odbor školství Královéhradeckého kraje podporoval a bude i nadále podporovat zvyšování počtu míst v mateřských školách, pokud to nebude na úkor zajištění bezpečnosti dětí a kvality předškolního vzdělávání. Celkem nebylo vyhověno 1 706 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání, což je o 244 víc než v předcházejícím školním roce. Výsledný počet nepřijatých dětí je však ve skutečnosti o něco nižší, protože rodiče své děti stále častěji přihlašují do více mateřských škol. Počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí k předškolnímu vzdělávání se oproti předcházejícímu školnímu rovněž zvýšil.

V oblasti základního vzdělávání se KHK v souladu s dlouhodobým záměrem zaměřoval na podporu inkluzivního vzdělávání na základních školách – integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu, zejména poskytoval ekonomickou podporu zřízení pozic asistentů pedagogů především pro individuálně integrované žáky s těžkým zdravotním postižením v běžných základních školách a dále spolupracoval s MŠMT při zajištění účelově vázaných finančních prostředků pro činnost asistentů pedagoga pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí. KHK v případě potřeby poskytoval metodickou pomoc obcím, které uvažovaly o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. KHK rovněž finančně podporoval vytípané školy poskytující bezplatnou jazykovou přípravu dětem cizinců ze zemí EU. KHK bude i nadále všem zmíněným aktivitám v oblasti základního vzdělávání věnovat pozornost.

V oblasti středního vzdělávání pokračovala ve sledovaném období optimalizace sítě škol a oborové struktury, která vycházela z negativního vývoje počtu žáků vstupujících do středních škol, neúměrně vysokého počtu míst na středních školách v porovnání s počtem uchazečů o středoškolská studia a také ze situace na trhu práce, kde je přebytek nebo naopak nedostatek absolventů některých oborů vzdělání.

Podpora středního odborného vzdělávání pokračovala vyplácením stipendií žákům nematuritních technicky zaměřených oborů vzdělání ve všech ročnících.

Aktivita podporující celoživotní učení probíhaly na většině středních škol v KHK, a to i v rámci projektu UNIV 2 KRAJE, který má za cíl podpořit strategii celoživotního učení.

Ve své činnosti pokračovala v KHK na 4 školách centra odborného vzdělávání a dvě centra jsou připravovány.

V rámci přijímacího řízení do středních škol pro školní rok 2012/2013 respektovaly krajské střední školy doporučení zřizovatele realizovat ve všech oborech poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou v rámci přijímacího řízení přijímací zkoušku. Velké množství žáků bylo

přijato do víceletých gymnázií a do nástavbového studia, což mělo za následek překročení hodnot indikátorů kvantitativního vývoje dle DZ KHK 2012.

Maturitní zkouška v reformované podobě proběhla v podzimním zkušebním období 2011 na všech středních školách bez závažnějších problémů. Po jarním zkušebním období 2012 přijal KÚ v porovnání s rokem 2011 neočekávaně velký počet žádostí o přezkum výsledků hodnocení písemných prací z českého jazyka.

Mnoho středních škol získalo další finanční prostředky díky své promyšlené grantové politice. Všechny školy se zapojily do OP VK - Oblasti podpory 1.5 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách (šablony pro střední školy). Tradičně jsou školy také úspěšnými žadateli o dotace poskytované z rozpočtu KHK v oblastech vzdělávání, prevence rizikového chování a volnočasových aktivit.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání byly zaznamenány jen malé změny počtu studentů. Počet VOŠ je stejný jako ve školním roce 2010/2011, ale jedna škola nemá žádné studenty. Mírně se zvýšil počet studentů v dálkové formě vzdělávání, která je realizována na jediné škole v KHK. Tradičně vysoký je procentní podíl těch studentů, kteří předčasně opouští školu po absolvování 1. ročníku.

V oblasti speciálního školství se začaly projevovat změny v počtu dětí a žáků ve speciálních školách a školských zařízeních. Zpřísněním diagnostiky a kritérií k zařazování žáků novelami vyhlášek č. 72/2005 Sb. a 73/2005 Sb. dochází k tomu, že školská poradenská zařízení v menší míře doporučují žáky do vzdělávacího programu podle RVP ZV, přílohy pro žáky s lehkým mentálním postižením. V souvislosti s tím se pravděpodobně budou i nadále snižovat počty těchto žáků ve speciálních školách, naopak bude přibývat žáků s vývojovými poruchami učení.

Žáků ve vzdělávacím programu pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením se novely vyhlášek nedotýkají.

V oblastech základního uměleckého vzdělávání byl v rámci KHK dodržen nejvyšší povolený počet žáků, zřízení nového literárně-dramatického oboru v Základní umělecké škole, Hostinné proběhlo v rámci zachování nejvyššího povoleného počtu žáků školy. Stabilizace kapacit základních uměleckých škol v kraji zůstane i nadále prioritou.

V oblasti jazykového vzdělávání přetrvával zájem o další vzdělávání jednotlivců, nadále se zvyšovala i jazyková gramotnost žáků v rámci výuky na všech typech škol. Podpora jazykového vzdělávání v následujícím období je důležitá nejen z důvodů bezproblémové uplatnitelnosti jedinců na evropském trhu práce, ale i pro jejich osobnostní rozvoj a rozhled.

Organizace soutěží a přehlídek pro děti a mládež v KHK v rámci zájmového vzdělávání v roce 2012 naplňovala úkoly stanovené DZ KHK 2012 – 2016 v této oblasti. V roce 2012 byli ocenění účastníci soutěží vyhlašovaných MŠMT, kteří se umístili na 1. místech v krajských

kolech soutěží, a organizátoři těchto soutěží. Od roku 2012 se nově stala organizátorem okresních a krajských kol soutěží vyhlášených MŠMT organizace zřizovaná KHK Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK. Dlouhodobý záměr Královéhradeckého kraje byl v roce 2012 naplňován zejména organizováním a finanční podporou regionálních soutěží, přehlídek a doprovodných akcí pro talentované děti a žáky, účinnou finanční podporou škol zřizovaných KHK, které cíleně a kvalitně s talenty pracují. V dalším období budeme nadále tyto aktivity podporovat zejména rozšířenou nabídkou regionálních soutěží, kterou jsme i finančně posílili.

Oblast volnočasových aktivit byla v souladu s DZ v roce 2012 podporována prostřednictvím finanční podpory projektů v rámci každoročně vyhlášených dotačních programů KHK, které zasahovaly do mnohých oblastí činnosti zejména NNO: celoroční činnost NNO, akce pro děti a mládež, mezinárodní spolupráce dětí a mládeže, podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností vč. údržby materiálně technického vybavení a vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků atd. U vyhlášených dotačních programů KÚ KHK intenzivně pomáhal žadatelům a poskytoval jim metodickou pomoc, která byla realizována formou seminářů pro žadatele a individuálními konzultacemi projektových záměrů i samotných žádostí. V rámci projektu Regionálních center byly podporovány nejenom soutěže a přehlídky vyhlášené MŠMT ČR a jejich organizování, ale i spolupráce s místními neziskovými organizacemi přímo v jednotlivých okresech Královéhradeckého kraje. V průběhu roku byly, ve spolupráci s dalšími partnery, organizačně podpořeny také další akce a aktivity – např. Celostátní konference pracovníků DM, Celostátní konference pracovníků školních družin a další. Ve spolupráci s MŠMT ČR byl zorganizován seminář pro žadatele o finanční podporu na rok 2013 v rámci vyhlášených programů státní podpory NNO. Královéhradecký kraj se také podílel na přípravě a vyhodnocování státní politiky pro oblast dětí a mládeže. Pracovníci odboru školství KÚ KHK jsou členy pracovních skupin MŠMT ČR ke Koncepci státní politiky pro oblast dětí a mládeže.

V oblasti tělovýchovy a sportu byly priority a úkoly stanovené v DZ plněny a postupně naplňovány také v roce 2012. Prostřednictvím krajských dotačních programů byla podporována činnost subjektů působících v oblasti tělovýchovy a sportu. Komplexní zaměření krajských dotačních programů, vyhlášených na podporu oblasti sportu a tělovýchovy, bylo v roce 2012 rozšířeno o nový program zaměřený na podporu vrcholového a výkonnostního sportu. V roce 2012 KHK realizoval několik vlastních významných projektů a aktivit. K nim patřila zejména příprava a účast výpravy KHK na Hrách V. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2012 a příprava výstavy k 10. výročí konání projektu Olympiád dětí a mládeže a účasti výprav Královéhradeckého kraje, která bude slavnostně zahájena začátkem roku 2013. OŠ KÚ také zorganizoval několik slavnostních setkání, na kterých byly oceněny významné úspěchy účastníků krajských soutěží i práce pedagogů a organizátorů těchto akcí. KHK se podílel také na oceňování nejlepších sportovců a trenérů KHK a podporoval významné evropské i republikové mistrovství. Na základě usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje byly finančně podpořeny významné aktivity

a subjekty z oblasti sportu (podpora sportovní činnosti fotbalové a hokejové mládeže, podpora Velké ceny KHK v silniční cyklistice, Krajského sokolského sletu, 6. ročníku „Špindl Spring Session“ a další). Výše této podpory dosáhla v roce 2012 celkově 8.200.000,- Kč. K důležitým aktivitám odboru školství patřilo také zajištění informovanosti sportovního prostředí a široké veřejnosti o sportovních aktivitách v KHK, která byla realizovaná zejména prostřednictvím webových stránek KHK a krajského periodika „U nás v kraji“. V neposlední řadě probíhala v průběhu celého roku 2012 spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK, krajskými, okresními a celorepublikovými sportovními svazy, asociacemi a dalšími subjekty působícími v oblasti tělovýchovy a sportu. Investice do rekonstrukcí a výstavby sportovních hřišť u škol zřizovaných KHK nebyly v roce 2012 realizovány.

V oblasti poradenských služeb došlo v roce 2011/2012 k podrobné analýze služeb speciálně pedagogických center, především z hlediska dostupnosti péče pro klienty. Byly shledány nedostatky hlavně v oblasti regionální dostupnosti psychopedické a logopedické péče. Opatření ke zlepšení efektivity a dostupnosti jsou připravována na školní rok 2012/2013.

V oblasti zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nedošlo v roce 2011/2012 k výrazným změnám. Až v roce 2013 začíná platit novela zákona o sociálních službách, jejímž důsledkem bude pravděpodobně i snížení počtu dětí s nařízenou ústavní výchovou v dětských domovech.

V oblasti školských účelových zařízení i přes ekonomické problémy zůstává zachován jejich počet, rozsah služeb a poslání jejich činnosti, které byly průběžně monitorovány pro další zefektivnění jejich provozu

Při realizaci **dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP tradičně zařadilo studia ke splnění kvalifikačních předpokladů i mnoho dalších osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro stálý zájem každoročně opakují. Naopak část vzdělávacích programů byla pro malý počet přihlášených především z důvodů finančních zrušena. Do programové nabídky zařazuje ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů ČŠI, zřizovatelů, Krajské hygienické stanice KHK atd. V neposlední řadě sledují pracovníci ŠZ DVPP KHK legislativní změny, aby školám a školským zařízením zajistili okamžitý servis formou seminářů a školení na nejrůznější téma. ŠZ DVPP zařazuje i nové programy, např. studia „Asistent pedagoga“ a „Studium pro ředitele škol a školských zařízení“. Nejrůznější akreditované programy nabízí ŠZ DVPP i do projektů, které se ve školách a školských zařízeních realizují. Hlavním úkolem i pro nadcházející období je nabídka aktuálních vzdělávacích akcí k prohlubování a upevňování kvalifikace pedagogických pracovníků.

Na **oblast vzdělávání v rámci celoživotního učení** mělo zásadní vliv zavedení Národní soustavy kvalifikací, která není jen administrativní komplikací pro občany. Naopak, podporuje možnost prokázat kvalifikaci, pokud to zaměstnavatel bude vyžadovat, a možnost skládat zkoušky pro úplné kvalifikace bez nutnosti absolvovat několikaletou školní přípravu.

Ukazuje se, že tato možnost zvyšování kvalifikace je vhodným doplněním klasického studia na středních školách.

V oblasti primární prevence byly naplňovány cíle stanovené ve Strategii protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011 – 2015 a Strategii prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009-2012. V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická tak finanční podpora. Realizace dlouhodobých programů ve školách a školských zařízeních zaměřených na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování byla podporována z grantových programů. KHK pravidelně vypisuje dotační tituly „Program podpory a rozvoje zdravého životního stylu“, který je určen školám zapojeným v Programu podpory zdraví ve škole. Síť škol Podporujících zdraví zůstává na počtu 26. Pro školní metodiky prevence byly jak odborem školství KHK tak ve spolupráci se ŠZ DVPP KHK organizovány zajímavé vzdělávací akce. Pro zvýšení kompetencí školních metodiků prevence byl ukončen na SŽ DVPP jeden běh čtyřsemestrového studia a od prosince 2012 bude otevřen další běh k výkonu specializačních činností – prevence sociálně patologických jevů. Na webových stránkách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v sekci prevence rizikového chování byly pravidelně zveřejňovány aktuální informace, které se vztahují k problematice primární prevence. Některé informace byly dále zveřejňovány na celorepublikovém portále www.prevence-info.cz.

V oblasti multikulturní výchovy, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin byly krajským úřadem v oprávněných případech udíleny souhlasy se zřízením přípravných tříd při základních školách, jejichž cílem je vyrovnávání vývoje dětí se sociálním znevýhodněním v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. V zájmu dětí a žáků se sociálním znevýhodněním krajský úřad spolupracoval s MŠMT při zabezpečování financování asistentů pedagoga pro tyto děti a žáky. K zajištění povinné školní docházky pro žáky s jiným než českým státním občanstvím odbor školství podporoval v kraji celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou výuku českého jazyka a prostřednictvím ŠZ DVPP KHK nabízel další vzdělávání pedagogům, kteří tyto děti a žáky vzdělávají. V těchto aktivitách bude krajský úřad i nadále pokračovat.

Úkolem **EVVO** je vést žáky k takovému myšlení a jednání, které je v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Školní jídelny nadále pokračovaly ve svém hlavním účelu nabízet dětem, žákům a studentům stravu chutnou, pestrou a složenou z potravin ve správném poměru a přiměřenou věku strávníků. Byly vyhledávány a zařazovány nové receptury, další šetrné technologické úpravy, které přispěly k prevenci rozvoje civilizačních chorob a obezity a k získání správných stravovacích návyků.

Ve sledovaném období pokračovala realizace projektů spolufinancovaných z fondů EU. Školám byla při jejich zapojování do nich poskytována podpora ze strany KHK a Centra evropského projektování. Aktivita škol v oblasti získávání finančních prostředků se nejvíce rozvinula v oblasti čerpání prostředků z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Důležitou roli **v oblasti grantové politiky** škol hrály i dotační programy každoročně vypisované KHK.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací v oblasti školství, u prostředků z FRR KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. **Velký význam přikládáme modernizaci objektů škol a jejich vybavení s využitím zdrojů z ESF.** V této oblasti v roce 2012 pokračovala realizace řady projektů spolufinancovaných z Regionálního operačního programu NUTS II a OP Životní prostředí.

Velmi problematické bylo zabezpečení výdajů hrazených ze státní účelové dotace na přímé výdaje na vzdělávání – mzdových i ostatních neinvestičních.

Rekapitulace tabulkových příloh výroční zprávy

Příloha č. 1

Rozpočet odvětví školství Královéhradeckého kraje na rok 2012, 2011, 2010 (tab. č. 1.a – 1.c)

Dotace poskytnuté kraji z MŠMT v roce 2012, 2011, 2010, jejich rozdělení (tab. č. 1.d – 1.f)

Příloha č. 2 (tabulky č. 2.a – 2.c):

Přímé neinvestiční výdaje z rozpočtu MŠMT do jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2012, 2011, 2010

Příloha č. 3:

„Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem, obcemi, krajem a obcemi celkem v roce 2012“ (tab. č. 3.a – 3.c)

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách, bez ohledu na zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2012 (tab. 3.d).

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Přílohy č. 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny srovnatelné údaje za roky 2011 a 2010.

Příloha č. 6 – Konkurzní řízení:

V příloze je přehled konkurzních řízení ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK ve školním roce 2011/2012.

Příloha č. 7 – Autorizované osoby:

V tabulce je přehled středních škol v Královéhradeckém kraji, které jsou v rámci projektu UNIV 2 – KRAJE autorizovanou osobou pro udělování dílčích kvalifikací.

Seznam zkratk používaných v textu

CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání	ORRGD	odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
COV	centrum odborného vzdělávání	OŠ	odbor školství
ČR	Česká republika	OU	odborné učiliště
ČŠI	Česká školní inspekce	PPP	pedagogicko-psychologická poradna
DD	dětský domov	PRK	programy rozvoje kraje
DDM	dům dětí a mládeže	PrŠ	praktická škola
DDÚ	dětský diagnostický ústav	RK	Rychnov nad Kněžnou
DM	domov mládeže	RVP	rámcový vzdělávací plán
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků	RVP ZUV	rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání
DZ	dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy	SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
ESF	Evropský sociální fond	SEVER	Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER
EU	Evropská unie	SOU	střední odborné učiliště
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	SPC	speciálně pedagogické centrum
FRR	Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu	SpŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
HK	Hradec Králové	SpVP	speciální vzdělávací potřeby
ICT	informační technologie	SŠ	střední škola
IVP	individuální vzdělávací plán	SVČ	středisko volného času
JC	Jičín	SVP	středisko výchovné péče
KHK	Královéhradecký kraj	ŠJ	školní jídelna
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání	ŠVP	školní vzdělávací plán
KÚ	Krajský úřad	ŠZ	školské zařízení
MŠ	mateřská škola	SZČ	středisko zájmových činností
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	ŠPZ	školské poradenské zařízení
MZ	maturitní zkouška	ŠZ DVPP	školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
NA	Náchod	TU	Trutnov
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání	U	učiliště
NIV	neinvestiční výdaje	VL	výuční list
NNO	nestátní neziskové organizace	VOŠ	vyšší odborná škola
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	VŠ	vysoká škola
ODM	olympiáda dětí a mládeže	VZ	výroční zpráva
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje	ZŠ	základní škola
OP VK	Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost	ZUŠ	základní umělecká škola